

Informace odborné knihovny

Přehled dokumentovaných článků
z českých a zahraničních odborných časopisů

11/2006

srpen 2006
Praha

Vážení čtenáři,

dostáváte do rukou další číslo našeho periodika, které Vám přináší aktuální informace z širokého spektra českých a zahraničních odborných časopisů.

V přehledu jsou zpracovány články za poslední období (měsíc červenec). Vzhledem k různým opožděným dodávkám, darům a různé periodicitě se mohou v dokumentaci vyskytnout i starší čísla časopisů.

Informace s tímto přehledem vycházejí 1x měsíčně a jsou pro Vás dostupné v tištěné podobě na sekretariátech odborů a v elektronické podobě včetně archivu na intranetových stránkách odborné knihovny MF na adrese: <http://knihovna.mfcr.cz/>.

V tomto čísle jsou ze **zahraničních zdrojů** podchycena např. témata: optimální přístup k praktickému zdanění finančního kapitálu, vlivy různých faktorů na hosp. růst (přehled 100 studií), změny v daňové struktuře a příjmech v Německu, reforma správy veřejných financí na Slovensku versus systém řízení veřejných financí v Belgii, rozpočtová politika státu ve vztahu k místním financím (Německo), změna přístupu ECB k vládním obligacím, spotřebitelské úvěry ve Francii, prezentace služeb a databází Eurostatu.

Z českých titulů pak upozorňujeme např. na článek V. Kameníčkové o hospodaření místních rozpočtů v r. 2005 a dále na příspěvky o daňové exekuci v Čechách a na Slovensku, o úloze mezinárodních organizací v daňové harmonizaci, o finančních pohledávkách ČR u rozvojových zemí, o povinnosti orgánů státní správy poskytovat právní stanoviska, o oběhu dokumentů mezi ústředními orgány stát. správy, o konvergenci cenových hladin spotřebitelských výdajů v zemích EU.

V další části Informací Vám nabízíme **překlady** o tom, jak trh sázek a loterií zaměstnává Evropskou komisi, o americké platební bilanci (tajemství statistiky) a dále zprávu německého Spolkového účetního dvora o efektivitě finančních úřadů (nevýhody fiskálního federalismu) a poučení z velkého španělského investičního podvodu.

Přejeme Vám, abyste v našich Informacích našli to, co potřebujete.

Mgr. B. Čížinská
VO 303

Bulletin Informace odborné knihovny vydává odd. finančních a ekonomických informací MF

Redakce: Ing. J. Böhmová, Mgr. B. Čížinská, A. Mazaná, Mgr. M. Tichá

Do čísla přispěly: M. Beránková, Ing. K. Gubová, A. Mazaná, Mgr. J. Němečková,
Mgr. A. Sahánková, Mgr. M. Tichá

O B S A H

Dokumentace českého a zahraničního tisku	4
Daně.....	4
Ekonomické vědy. Ekonomie	10
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	11
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	15
Informatika. Počítače	20
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	21
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	21
Podnik a podnikání.....	22
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	24
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	25
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	26
Právo.....	28
Statistika. Demografie. Sociologie.....	30
Účetnictví	31
Veřejná správa.....	32
Veřejné finance. Rozpočet	33
Zdravotnictví	36
Zemědělství	37
Životní prostředí.....	37
Životní úroveň	37
Ostatní	38
 Zkrácené překlady odborných článků.....	 39

Daně

Die Abgabenbelastung von Arbeitnehmern im internationalen Vergleich: Ergebnisse einer aktuellen Studie der OECD

Odvodové zatížení pracujících v mezinárodním srovnání: výsledky aktuální studie OECD

Monatsbericht des BMF, Mai 2006, Nr. 5, S. 69-74

Příspěvek seznamuje s výsledky srovnávací studie daňového zatížení pracujících, kterou v roce 2006 uveřejnila OECD pod názvem "Taxing wages". Analýza daňové a odvodové zátěže typických zaměstnaneckých domácností zahrnuje 30 zemí v období 2004-2005, zvláštní kapitola se týká zdanění pracujících na částečný pracovní úvazek. Je uveden též stručný výklad metodiky analýzy. 4 grafy. Pozn. - Lit. Rubrika: Analysen und Berichte

Günter Söffing

Aktuelle Probleme beim gewerblichen Grundstückshandel

Aktuální problémy spekulativního obchodování s pozemky

Finanz-Rundschau, 5. Juni 2006, Jg. 88, Heft 11, S. 485-490

Autor rozebírá čtyři aktuální problémové okruhy spojené se zdaněním spekulativních obchodů s pozemky, přičemž zčásti zaujímá odlišný postoj než jaký představuje jurisdikce Spolkového finančního dvora v Německu. Problémy se týkají např. rozdílu mezi jediným (originálním) obchodem a dalšími návaznými obchody, předpokladu jen jediného prodeje pozemku bez úmyslu dalšího opakování obchodu aj. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze [FR]

Heinz Kußmaul, Karina Hilmer, Joachim Kerth

Die Auswirkungen des Gesetzes zur Eindämmung missbräuchlicher Steuergestaltungen und der BVerfG-Entscheidung vom 28.3.2006 auf die verkehrssteuerliche Behandlung von Glücksspielen und Implikationen für die Zukunft

Působení zákona k zamezení škodlivých daňových praktik a rozhodnutí Spolkového ústavního soudu z 28.3.2006 na zdaňování hazardních her a implikace do budoucna

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 25, S. 1340-1343

Problematika liberalizace sportovních sázek v Německu. Zdanění hazardních her v Německu obrátovou daní podle zákona o zamezení zneužívajících daňových praktik. Nutnost změn zákona o sázkách a loteriích, loterijní daň (a návrhy na její přepracování). K rozhodnutí Spolkového ústavního soudu v otázce nepřipustnosti či přípustnosti živnostenského podnikání v oblasti sázek, ODDSET. Státní monopol, omezení hráčské závislosti. - Odkazy. Rubrika: Steuerrecht [B]

Martin Diviš, Hana Schödlbauerová

Co je zboží a co služba : judikát

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 24, s. 48-49

Jak odlišit dodání zboží od poskytnutí služby z pohledu DPH. Ilustrováno na třech judikátech Soudního dvora Evropských společenství (případy Levob Verzekeringen, Faaborg-Gelting Linien A/S a případ 139/84 Van Dijk's Boekhuis BV).

Kateřina Šimáčková

Daně a evropská integrace

Daně a finance, 2006, roč. 14, č. 5, s. 3-10

K úloze mezinárodních organizací při harmonizaci podmínek ve finančně právní a daňové oblasti. Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD) a její daňová politika (Vzorová smlouva o zamezení mezinárodnímu dvojímu zdanění, koordinovaný postup proti daňovým rájům, Konvence o vzájemné administrativní pomoci v daňových otázkách apod.). Fiskální a daňová politika Evropské unie (harmonizace nepřímých a přímých daní).

Milan Chmelík

Daňová exekuce v Čechách a na Slovensku - aneb slovenské inspirace

Právní rozhledy, 2006, roč. 14, č. 11, s. 400-406

Srovnání současné české a slovenské právní úpravy daňové exekuce. Vývoj právní úpravy na Slovensku, charakteristické rysy daňové exekuce (zahájení a průběh exekuce). Způsoby provádění daňové exekuce v České republice. Přehled rozdílů srovnávaných právních úprav - postavení zástavních věřitelů, exekuční náklady, daňový exekuční účet, odložení výkonu daňové exekuce aj.

Jan Široký

Daňové aspekty podnikání v zemích EU: Lotyšsko

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 11, s. 29-30

Daň ze zisku firem, určení zdanitelného příjmu, odpisy, sazba daně, daňové pobídky. Daň z nemovitostí. Daň z přidané hodnoty (sazby, osoby podléhající dani, předmět daně). Rubrika: Daně, dávky, poplatky

Luděk Hrubý, Eva Országová

Daňové souvislosti reklamních soutěží pro zákazníky

Daně a finance, 2006, roč. 14, č. 5, s. 20-22

O daňových dopadech reklamních soutěží, a to jak z pohledu pořadatele soutěže, tak příjemce výhry. Nedovolené typy reklamních soutěží, dovolené reklamní soutěže, zdanění výher (daň z příjmů právnických osob, daň z přidané hodnoty).

Martin Děrgel

Daňový domicil

Daně a právo v praxi, 2006, roč. 11, č. 6, s. 12-18

K problematice správy daní z příjmů v ČR. Smlouvy o zamezení dvojího zdanění, vícestranná opatření podporující volný trh. Jurisdikce zdroje a residence, omezená a neomezená daňová povinnost, daňový domicil podle zákona o daních z příjmů a podle smluv o zamezení dvojího zdanění. Doplněno několika příklady. Schémata.

Václav Benda

DPH při zjednodušeném postupu v třístranném obchodu

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 12, s. 1-6

Uplatnění DPH u standardních intrakomunitárních dodávek zboží, místo plnění při dodání zboží a při pořízení zboží z jiného členského státu, praktická aplikace zjednodušeného postupu v třístranném obchodu. Doplněno několika příklady. Rubrika: Daně, dávky, poplatky

Václav Benda

DPH u bytové výstavby. (2.)

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 11, s. 18-20

K výrazným změnám v oblasti stavebnictví, které přinesl zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. V této části autor pokračuje - pomocí příkladů - ve výkladu problematiky určení příslušenství stavby. Rubrika: Daně, dávky, poplatky

Michael Stahlschmidt

Der EuGH und die Rechtssache Keller: weitere Fragen für die Kohärenzdogmatik

Evropský soudní dvůr a soudní případ Keller: další otázky týkající se principu koherence

Finanz-Rundschau, 20. Juni 2006, Jg. 88, Heft 12, S. 525-528

Autor rozebírá soudní rozhodnutí Evropského soudního dvora z 23. 2. 2006 ve věci firmy Keller Holding GmbH (Rs. C-471/04) a odvozuje z něj závěry pro platnost principu koherence při výkladu evropského daňového práva na národní úrovni. Jde o otázku porušení práva na volný pohyb kapitálu a práva na volné usazování osob v zemích EU při posuzování zákazu odpočtu daněprostých dividend (§§ 3c EStG, 8b Abs. 1 KStG 1994). 2 schémata. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze [FR]

Richard Wood

Financial capital and taxation policy

Finanční kapitál a daňová politika

Fiscal studies, June 2006, Vol. 27, No. 2, p. 127-155

Studie se zaměřuje na hledání optimálního přístupu k praktickému zdanění finančního kapitálu. Navrhuje nový analytický rámec, který by zlepšil vzájemné propojení, soudržnost a transparentnost mezi posuzovanými ukazateli a jejich vymezením v daňovém právu. Pro určení hranice mezi nárůstem a realizací zisků nabízí ukazatel "volatility zisků", který je univerzální a dokáže důsledně klasifikovat a zdanit zisky ze všech finančních transakcí. 2 grafy, příl. Pozn. - Angl. res. - Lit.

připravili Radka Mašková ... [et al.]

Firma a daně : praktický průvodce výrobními a obchodními činnostmi podniku z pohledu daní z příjmů a z přidané hodnoty

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 26, střed. příl. (8 s.)

Autoři přibližují nejčastější problémy, se kterými se v souvislosti s daněmi setkávají finanční ředitelé a účetní. Podrobněji např. k problematice investičních pobídek, klasifikace majetku a jeho odpisů, zahraničních zaměstnanců, převodních cen, srážkové daně, DPH apod.

Jörg Hackhausen

GEZ ärgert kleine Betriebe

Ústředí pro výběr koncesionářských poplatků zlobí malé podniky

Handelsblatt, 19.7.2006, Nr. 137, S. 12

Od roku 2007 začne v Německu platit rozšířená povinnost odvodu poplatku za rozhlas a televizi, který se bude týkat i počítačů s internetovým připojením. Především malé podniky a třeba OSVČ považují úpravu za další nespravedlivou zátěž - když možnosti příjmu televize a rozhlasu nevyužívají a internetové spojení si často zařídili třeba kvůli online hlášení DPH či sociálních dávek.

Vlastimil Roun

Komentář k novele zákona o daních z příjmů, jež zavádí institut závazného posouzení způsobu tvorby cen mezi spojenými osobami. (2. část)

Účetnictví, 2006, č. 6, s. 59-64

K § 38nc novely zákona o daních z příjmů, kterou schválila Poslanecká sněmovna ČR na podzim roku 2005. Předací ceny jako součást informačního systému podniku (předací ceny v manažerském účetnictví). 1 tab.

Tomáš Pavelka

Má den daňové svobody vůbec nějakou vypovídací hodnotu?

Sondy, 2006, roč. 16, č. 25, s. 5

Den daňové svobody v ČR. Metody výpočtu. V grafu např. den daňové svobody podle skutečné daňové kvóty v zemích EU v roce 2004. 3 grafy. Rubrika: Sondy - trh a my

Milena Zůnová

Nařízení Rady č. 1777/2005 aneb Co nového v DPH od 1. července 2006

Daně a právo v praxi, 2006, roč. 11, č. 6, s. 19-21

K nařízení Rady č. 1777/2005 ze dne 17. října 2005, kterým se stanoví prováděcí opatření k Šesté směrnici. Toto nařízení nemění úpravu danou zákonem o DPH, spíše objasňuje potenciální nejasnosti a v některých případech doplňuje a konkretizuje současnou úpravu. Právě na tyto případy článek upozorňuje a zároveň seznamuje s nejdůležitějšími ustanoveními nařízení.

Jan Svoboda, Eva Sedláková

Novela zákona o rezervách a zákona o daních z příjmů

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, 2006, č. 13, s. 9-16

K novele zákona o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů (č. 223/2006 Sb.) - podmínky pro účet rezerv, účelovost použití rezerv, ochrana zdrojů rezerv, investování prostředků z rezerv aj. Na novelu zákona o rezervách navazuje v části druhé novela zákona o daních z příjmů (osvobození výnosů z prostředků rezerv

na straně fyzických osob od daňové povinnosti, osvobození příjmů na straně právnických osob od daňové povinnosti, převod podniku). Rubrika: 12 - Daň z příjmů, s. 769-776

Eva Sedláková

Novely zákona o daních z příjmů schválené v roce 2006

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, 2006, č. 12, s. 13-25

Komentář k zákonům č. 109/2006 Sb., č. 112/2006 Sb., č. 179/2006 Sb., č. 189/2006 Sb. a č. 203/2006 Sb. Podrobněji ke změnám v oblasti daní z příjmů, které souvisejí s přijetím zákona o sociálních službách, s přijetím zákona o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání, s přijetím zákona o nemocenském pojištění apod. Rubrika: 12 - Daň z příjmů, s. 755-767

Dana Trezziová

Obrazovka místo úřadu : daňový portál

Euro, 2006, č. 30, s. 49

Článek informuje o službách Daňového portálu, který byl v ČR zpřístupněn začátkem července 2006. Česká daňová správa prostřednictvím tohoto portálu nabízí především elektronické zpřístupnění informací o stavu vlastního osobního daňového účtu. Přípravuje však další služby (elektronické doručování, daňový kalendář aj.). Článek se dotýká též otázky bezpečnosti přístupu k údajům. Rubrika: Hyde park

Eva Sedláková

Paušální výdaje

Účetnictví, 2006, č. 6, s. 55-58

K novele zákona o daních z příjmů č. 545/2005 Sb., která přinesla mj. i ustanovení zvyšující limity paušálních výdajů poplatníků - fyzických osob. Toto zvýšení paušálních výdajů by mělo značně snížit administrativní náročnost na straně poplatníka a zjednodušit činnost správce daně. Výklad doplněn několika příklady.

Miloš Hovorka

Poskytnutí služby do EU a z EU. 2. část - dokonč.

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, 2006, č. 11, s. 19-24

V této části o elektronicky poskytovaných službách z hlediska DPH, o poskytnutí služby v jiné zemi EU a o přijetí služby z jiné země EU. Rubrika: 13 - Daň z přidané hodnoty, s. 181-186

Colin Jones, Chris Leishman, Allison M. Orr

The potential impact of reforms to the essential parameters of the council tax

Možný dopad reformy na základní parametry obecní daně

Fiscal studies, June 2006, Vol. 27, No. 2, p. 205-229

Více jak deset let po zavedení obecní daně ve Velké Británii (v roce 1993) narůstá přesvědčení o potřebě reformy této majetkové daně. Jde přitom zejména o změnu počtu a struktury daňových pásem a o možnost regionální variace této daně. Uvedený příspěvek hodnotí dopady změny sazeb na místní rozpočty a zkoumá též roli daňových multiplikátorů spojených s jednotlivými daňovými pásmy. 10 tab., vzorce, příl. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Bayerisches Landesamt für Steuern

Schätzung der Besteuerungsgrundlagen nach § 162 AO wegen Nichtabgabe von Steuererklärungen

Odhad daňového základu podle § 162 Poplatkového řádu v případě nepředložení daňového prohlášení

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 25, S. 1343-1346

Absence daňového prohlášení, postup zjišťování a stanovení základu daně (DZ) finančním úřadem. Odhad výše DZ u daně z příjmů; příjmy z nesamostatné činnosti - odhad daně ze mzdy, příjmy v zemědělství a v lesnictví, příjmy živnostenské - příjmy ze samostatné činnosti, odhad DPH. Důsledky chybného odhadu, "objektivní zvůle výsostného aktu". Rubrika: Steuerrecht [B]

Wolfgang Küntzel

Steuerfreiheit der Arbeitgeberbeiträge zur (ausländischen) Rentenversicherung zugunsten sozialversicherungsbefreiter Arbeitnehmer nach § 3 Nr. 62 Satz 2 bis 4 EStG

Daňové osvobození příspěvků zaměstnavatele na (zahraniční) důchodové pojištění ve prospěch zaměstnance osvobozeného od sociálního pojištění podle § 3 č. 62 věta 2 až 4 zákona o dani z příjmů

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 25, S. 1338-1340

K otázce daňového osvobození příspěvků zaměstnavatele na zákonné důchodové pojištění zaměstnance působícího u pobočky zahraniční firmy, rozlišování dle místa bydliště a pracoviště zaměstnance. Výklad legislativy. - Odkazy. Rubrika: Steuerrecht [B]

Steuerpolitik der großen Koalition - erstes Etappenziel ist erreicht

Daňová politika velké koalice - první dílčí cíl byl dosažen

Monatsbericht des BMF, Mai 2006, Nr. 5, S. 53-61

Příspěvek rekapituluje hlavní zásady daňové politiky spolkové vlády v Německu vytyčené v koaliční smlouvě z 11. listopadu 2005. Jde o strukturální konsolidaci veřejných rozpočtů na jedné straně a o orientaci na zvýšení hospodářského růstu a zaměstnanosti na druhé straně. V tomto směru dále vymezuje tři fáze realizace zvolené daňové politiky (konkrétní přijaté daňové zákony). Rubrika: Analysen und Berichte

Heinrich List

Steuerrechtliche Folgen einer gelegentlichen Erfindung durch einen Einzelerfinder

Daňové dopady příležitostného vynálezu jednotlivce

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 24, S. 1291-1293

Oprávněnost zdanění příjmu za patentovaný vynález (resp. z jeho prodeje) jednotlivce v Německu. K významnému rozhodnutí Finančního soudu z 12.12.2005; definice vynálezecké činnosti (VČ), VČ příležitostná, VČ stálá. Patentní zralost vynálezu. - Odkazy. Rubrika: Steuerrecht [B]

A toll on the common man

Daně pro obyčejné lidi

The Economist, July 1st 2006, vol. 380, no. 8484, p. 74

V článku se upozorňuje na skutečnost, že část daní ukládaných formálně podnikům platí ve skutečnosti pracovníci. Nová studie pracovníků American Enterprise Institute (viz) navíc dochází k závěru, že zvýšení sazby korporační daně o 1 procento má za následek snížení mezd průmyslových dělníků o 0,8 % v příštích pěti letech. Článek ale závěry studie zpochybňuje. Diag. Odkaz. Rubrika: Economics focus [Ec]

Christoph Regierer, Steffen Meining

Unternehmerische Sphäre im ideellen Bereich

Podnikatelská sféra v oblasti společensky prospěšné činnosti

Umsatzsteuer-Rundschau, 5. Juni 2006, Jg. 55, Heft 6, S. 316-319

Autor se zabývá vymezovacími kritérii pro rozlišení mezi podnikatelskou a nepodnikatelskou sférou u obecně prospěšných společností. Vychází přitom z důsledků rozhodnutí Evropského soudního dvora (zejména ve věci Kretztechnik AG) na srážku vstupní DPH obecně prospěšných společností v případě přijatých výkonů, které mohou být použity i pro další činnosti takovýchto společností (správu majetku, účelovou činnost, hospodářské podnikání). Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze

Zdeněk Kuneš

Uplatňování DPH v pohřebnictví, provozování pohřebišť obcemi

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 11, s. 28-29

Stručně k otázce, jakou sazbu daně z přidané hodnoty uplatnit v pohřebnictví. Provozování veřejného pohřebiště z pohledu DPH. Rubrika: Daně, dávky, poplatky

Franz Wassermeyer

Verliert Deutschland im Fall der Überführung von Wirtschaftsgütern in eine ausländische Betriebsstätte das Besteuerungsrecht?

Ztratí Německo v případě převedení investičního majetku na zahraniční provozovnu právo na zdanění?

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 22, S. 1176-1180

Připomínky k návrhu německého zákona o doprovodných daňových opatřeních k zavedení evropské společnosti a ke změně dalších daňových předpisů (SEStEG), resp. § 4 odst. 1 věta 3 StEG. Právo na zdanění zisku z prodeje investičního majetku. Vyloučení či omezení práva na zdanění zisku, stanovení přesného času vyloučení či omezení práva SRN na zdanění, k pojmu provozovna (nedílná a nesamostatná součást podniku), zjišťování zisku provozovny. Vztah mezi sídlem podniku (vedení firmy) a provozovnou, účtování oběžného a investičního majetku. - Odkazy. Rubrika: Steuerrecht [B]

OFD Rheinland

Vorlagepflichten von Konzernunternehmen bei Außenprüfungen - Änderung des AEAO

Povinnost koncernového podniku předkládat listiny při daňové kontrole - změna výnosu k aplikaci Poplatkového řádu

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 26, S. 1389

Krátce k povinné součinnosti daňového plátce - koncernu při daňové kontrole v Německu, stanovení rozsahu součinnosti finančním úřadem, obvykle předkládané listiny a doklady. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

Radmila Kulková

Změny v úpravě daňového řízení provedené v souvislosti s novelou zákona o platebním styku, zákona o advokacii a dalšími předpisy

Daně a právo v praxi, 2006, roč. 11, č. 6, s. 22-26

K posledním změnám v daňovém řízení, které se týkají např. placení daně v hotovosti na pokladně správce daně, vrácení omylem provedené platby daně, úhrady daně v cizí měně, vztahu správního řádu a daňového řízení aj.

Daňový TIP

č. 14/2006

Slevy na dani v roce 2006; slevy na dani z příjmů. Slevy na dani silniční. Jak opravit v účetnictví chyby učiněné v minulých letech (postup dle účetních předpisů, postup v daňové oblasti). Dohadná položka na mzdy. Agenturní zaměstnávání. Místo výkonu práce při práci po celé ČR.

Daňové a účetní poradenství

č. 27-28/2006

Ceny sjednané mezi spojenými osobami. Rozsah dokumentace způsobu tvorby cen mezi spojenými osobami.

Ekonomické vědy. Ekonomie

Roland Pfefferkorn

Adam Smith, un libéralisme bien tempéré

Adam Smith - velmi umírněný liberalismus

Problemes économiques, 2006, no 2898, p. 41-47

Adam Smith je jednomyslně považován za zakladatele a tvůrce klasické politické ekonomie (především díky své úspěšné knize "Pojednání o podstatě a původu bohatství národů" publikované na konci 18. stol.) a "otce kapitalismu" vůbec. Letmé a nesprávné čtení jeho díla vede některé liberály k tomu, aby ze slavného skotského "ekonoma" dělali symbol myšlenek liberalismu. Jeho komplexní a myšlenkově bohaté dílo si pro správné pochopení zasluhuje velmi přesné studium. I když je dnes znám především jako představitel politické ekonomie, byl vedoucím katedry morální filosofie a logiky (právě etické problémy ho vedly ke studiu ekonomických jevů) a získal věhlas i svou druhou knihou, publikovanou ještě za jeho života, "Teorie mravních citů" (The Theory of moral sentiments). Hluboký rozbor jeho díla ukazuje, že je nesporně myslitel liberální, ale jeho morální a politický ideál zůstává velmi vzdálen současnému hospodářskému liberalismu snícimu o volném trhu fungujícím bez překážek a bez zásahů státu. - Bibliogr. Rubrika: Histoire de la pensée économique

Big questions and big numbers : economic models

Velké otázky a velká čísla : ekonomické modely

The Economist, July 15th 2006, vol. 380, no. 8486, p. 66-68

Na každou z velkých ekonomických otázek lze najít odpověď za pomoci ekonomického modelu. Otázkou je, nakolik je možné těmto výsledkům věřit. V článku se připomíná první model vytvořený Williamem Phillipsem a další mezníky v historii modelování a zdůrazňuje se vzájemná propojenost ekonomických jevů. Modely by měly sloužit jako pedagogické pomůcky a jejich výpočty by měly pomáhat politikům při jejich rozhodování. Phillipsův model v tom byl paradoxně lepší než mnozí jeho sofistikovanější následovníci. Rubrika: Special report [Ec]

Elmar Nass

Effizienz durch Gerechtigkeit : die sozialhumanistische Lösung eines nur vermeintlich unvermeidlichen Trade-off

Efektivnost spravedlnosti : sociálně humanistické řešení jednoho údajně nevyhnutelného kompromisu

Zeitschrift für Wirtschafts- und Unternehmensethik, 2006, Jg. 7, Heft 1, S. 79-99

Diskuse o nezbytné reformě sociálního státu je často blokována tezí, že větší spravedlnost lze vykoupit jen nižší efektivností. Autor se pokouší překonat protichůdné postoje a hledá symbiózu spravedlnosti a efektivnosti v koncepci vlastní zodpovědnosti a výkonu podle svých schopností. 1 graf. Pozn. - Něm. a angl. res. - Lit. Rubrika: Themenschwerpunkt : Leadership in sozialen Institutionen

David E. Wildasin

Global competition for mobile resources: implications for equity, efficiency and political economy

Globální konkurence mobilních zdrojů: dopady na spravedlnost, efektivnost a politickou ekonomii

CESifo Economic studies, March 2006, Vol. 52, No. 1, p. 61-110

Studie se soustřeďuje na dopady, které má na veřejné finance volný pohyb kapitálu a pracovních sil v rámci globalizované konkurence. Sleduje otázky migrace (mezinárodní i vnitřní) a fiskální politiky, migrace a politiky přerozdělování, hodnocení stupně integrace výrobních faktorů aj. Závěry teoretické analýzy jsou aplikovány i na vybrané přístupy modelového zpracování fiskální konkurence. 9 tab., vzorce, 1 příl. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Battles with Brussels : European savings banks

Boje s Bruselem : evropské spořitelny

The Economist, July 1st 2006, vol. 380, no. 8484, p. 71

Ke snaze úředníků EU postupně oklestit privilegia spořitelen v některých evropských zemích, především v Německu a Rakousku. Případ Berliner Sparkasse a rakouské Erste Bank. Rubrika: Finance and economics

by Tobias Buck

Brussels finds barriers to banking competition

Brusel odhalil překážky bankovní soutěže

Financial Times, 17.7.2006, no. 36127, p. 3

Jak vyplývá z průzkumu Evropské komise, je soutěž mezi retailovými bankami v Evropské unii omezena roztržitostí trhu a systémem mezibankovních plateb. Svou roli má i neochota spotřebitelů přecházet od jedné banky k druhé. Ziskovost bank se v jednotlivých státech značně liší a zrovna tak i ceny bankovních služeb.

Laurent Quignon ; source: INSEE, ASF, BdF, BNP Paribas

Consumer credit versus rising interest rates

Spotřebitelský úvěr versus rostoucí úrokové sazby

Conjoncture, June 2006, no 6, p. 2-15

Paradoxně se zdá, že klopýtající francouzský růst neovlivňuje spotřebitelský úvěr, když nesplacené půjčky od r. 2005 konstantně rostou. Ve spojení s akomodačními měnovými podmínkami některé ukazatele, jako zaměstnanost a životnost zboží dlouhodobé spotřeby, podporovaly úvěrovou poptávku, která také těžila z tvrdé konkurence mezi půjčovatelí a odstartováním inovací v přidružených službách. V několika příštích měsících se růst nezaplacených dluhů pravděpodobně stabilizuje, nebo dokonce mírně klesne. Ve všech případech dopad nedávných vládních opatření bude skromný, přinejmenším z krátkodobého pohledu. Hlavní francouzské úvěrové instituce se chystají prosazovat svou růstovou strategii na nově vznikajících trzích. Podrobná analýza doprovázená číselnými údaji. 19 grafů, 1 tab. Pozn., odkazy.

Frank Partnoy and David Skeel

Credit derivatives play a dangerous game

Úvěrové deriváty hrají nebezpečnou hru

Financial Times, 17.7.2006, no. 36127, p. 13

K čemu se využívají úvěrové deriváty, objem obchodů na tomto trhu, dvě kritická místa - morální riziko a informační asymetrie.

John Grieve Smith

A currency agreement could avert the dollar's collapse

Měnová dohoda by mohla odvrátit zhroucení dolaru

Financial Times, 22.6.2006, no. 36106, p. 13

K vyřešení otázky globálních nerovnováh považuje autor za nutné, aby hlavní hráči - USA, Čína, Japonsko, eurozóna a Británie - uzavřeli dohodu o systematickém uspořádání měnových kurzů. Americká vláda se podle něj snaží vyhnout otázce zaměřováním pozornosti na Čínu, kterou tlačí k devalvaci, přičemž devalvovat by měl především dolar.

Emil Stavrev

Driving forces of inflation in the new EU8 countries

Hnací síly inflace v osmi nových členských zemích EU

Finance a úvěr, 2006, roč. 56, č. 5-6, s. 246-257

Příspěvek analyzuje faktory ovlivňující růst inflace v osmi nových členských zemích Evropské unie. Nejprve rekapituluje informace o vývoji inflace ve sledované skupině zemí (data za rok 2004). Dále

popisuje data, metodologii a model analýzy (generalized dynamic-factor model GDFM) a hodnotí zjištěné výsledky. 5 tab., 6 grafů. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Statě / Articles

Vladimír Gonda

Európska menová únia v kontexte globalizačných procesov svetového hospodárstva

Ekonomický časopis, 2006, roč. 54, č. 4, s. 352-367

Globalizace jako dominantní tendence vývoje světové ekonomiky na přelomu století, výzva pro Evropu. Formování regionálních bloků jako produkt globalizace světového hospodářství. Globalizace měnového systému (vytváření měnových oblastí). Evropská měnová unie, efekty evropské měnové integrace, úloha eura při integraci zemí střední a východní Evropy se západní Evropou. - Angl. abstrakt - 44 lit.

Jeremy Grant

Flat out: why regulators are rushing to keep up with mergers by exchanges

S největší rychlostí: proč se regulátoři usilovně snaží udržet krok s fúzí burz

Financial Times, 13.7.2006, no. 36124, p. 11

Příčiny, které vedou k fúzím burz, a otázka jejich nadnárodní regulace. Spolupráce americké Komise pro cenné papíry a burzy (SEC) s britským Úřadem pro finanční služby (FSA) a s dalšími regulátory, otázky s tím spojené.

Risto Herrala

Household indebtedness

Zadlužení domácností

Bank of Finland - Bulletin, 2006, No. 1, p. 91-99

Autor analyzuje vývoj zadluženosti finských domácností v letech 1989-2003, přičemž hlavní pozornost věnuje roku 2003, kdy došlo k výraznému nárůstu této zadluženosti. Uvádí též mezinárodní srovnání (zejména s dalšími zeměmi s vysokým zadlužením domácností - s Velkou Británií, USA a Austrálií) a naopak se zeměmi s nízkým zadlužením (s Itálií, Portugalskem a Španělskem). 3 tab., 7 grafů. Pozn. - Lit.

Wolfgang Munchau

Hungary's vulnerability points to wider troubles

Zranitelnost Maďarska svědčí o větších problémech

Financial Times, 3.7.2006, no. 36115, p. 13

Maďarský forint během jednoho měsíce výrazně deprecioval vůči euru a země zápasí s dvojím deficitem, přičemž jak schodek běžného účtu, tak rozpočtový schodek se blíží 10 % HDP. Maďarsko je v článku označeno za nejzranitelnější evropskou zemi a hovoří se dokonce o možnosti vzniku střeoevropské finanční krize. Odkazy.

Nicoletta Batini, Kalpana Kochhar, Peter Breuer, Scott Roger

Inflation targeting can work in nonindustrial countries

Inflační cílování se může v rozvojových zemích osvědčit

IMF Survey, 2006, vol. 35, no. 11, p. 166-167

Měnová politika založená na inflačním cílování je obvykle spojována s vyspělými zeměmi, kde začala být počátkem 90. let prosazována. Nyní však dvě třetiny zemí uplatňujících inflační cílování patří mezi rozvojové a jejich počet se během pěti let pravděpodobně zdvojnásobí. Příspěvek čerpá ze studie MMF zabývající se otázkou, zda uplatňování inflačního cílování vede k lepším makroekonomickým výsledkům než alternativní rámce měnové politiky. Odkaz.

Stephen Cecchetti

Inflation targeting is the best way forward for the Fed

Cílování inflace je pro Fed nejlepší cestou vpřed

Financial Times, 10.7.2006, no. 36121, p. 13

Dosavadní pozitivní zkušenosti s inflačním cílováním v zemích, které je uplatňují; argumenty ve prospěch zavedení inflačního cílování v USA.

Petr Sedláček

Institutional conditions of monetary policy conduct in the Czech Republic

Institucionální podmínky pro řízení měnové politiky v České republice

Prague economic papers, June 2006, Vol. 15, No. 2, p. 113-134

Autor analyzuje institucionální podmínky, za kterých působí Česká národní banka, s cílem zjistit, zda je centrální banka schopna realizovat vysoce kvalitní monetární politiku. Uvádí nejprve teoretické základy principů, kterými se centrální banky řídí při plnění svých cílů. Dále analyzuje tyto principy v konkrétních českých podmínkách a hodnotí, do jaké míry toto prostředí dovoluje efektivní měnovou politiku. 1 tab., 4 grafy. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Articles [PEP]

Tomáš Prouza

Kam posune dohled Evropa?

Bankovníctví, 2006, roč. 14, č. 6-7, s. 18-19

K otázce, jak lépe nastavit evropský rámec dohledu v době, kdy stále více finančních skupin nabízí své služby prostřednictvím poboček, formou dceřiných společností či přímo přes hranice ve více členských státech unie. Podrobněji o Zprávě o supervisní konvergenci, na jejíž přípravě se podílela i Česká republika, o probíhající diskusi o budoucím "evropském dohledu", o nových nástrojích dohledu apod.

Konzentrationsrisiken in Kreditportfolios

Rizika spojená s koncentrací v úvěrových portfoliích

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Juni 2006, Jg. 58, Nr. 6, S. 35-54

Příspěvek se zabývá riziky vyplývajícími z koncentrace úvěrových portfolií v důsledku nerovnoměrného rozdělení úvěrů z hlediska příjemců úvěrů (koncentrace adres), průmyslových odvětví a služeb, příp. geografických regionů (sektorová koncentrace). Představuje modely vhodné pro měření a řízení rizik vyplývajících z koncentrace adres příjemců úvěrů, zatímco pro rizika v důsledku sektorové koncentrace dosud chybí všeobecně akceptované standardy jejich měření. 4 schémata, 3 vlož. boxy, vzorce. Pozn. - Něm. res. - Lit.

Vladimir Chaplygin, Andrew Hughes Hallett, Christian Richter

Monetary integration in the ex-Soviet Union: A "union of four"?

Měnová integrace v bývalém Sovětském svazu: "spojení čtyř"?

The Economics of transition, 2006, Vol. 14, No. 1, p. 47-68

V roce 2003 zkoumaly vlády čtyř bývalých sovětských republik (Ruska, Běloruska, Kazachstánu a Ukrajiny) možnost vytvoření měnové unie a jednotného trhu. Uvedená studie analyzuje ekonomickou průchodnost tohoto projektu a upozorňuje na obtíže spojené se strukturální asymetrií, asymetrickou reakcí na šoky a s chybějící pružností trhu mezi zúčastněnými státy. 6 tab., vzorce, tab. příl. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Christopher Caldwell

Online gambling can be regulated

Sázení online může být regulováno

Financial Times, 15./16.7.2006, no. 36126, p. 7

Sázky online jsou v USA zakázány, nicméně polovina objemu všech sázek pochází z Ameriky, i když jsou zadávány na zahraničních webových stránkách. Zákony regulující sázení v USA označuje autor za pokrytecké a v tomto smyslu kritizuje i návrh nového zákona.

Karel Janda, Martin Čajka

Podpora zemědělského úvěru na Slovensku a v České republice

Ekonomický časopis, 2006, roč. 54, č. 2, s. 139-153

Slovenské a české zemědělské úvěry a řešení staré dluhové zátěže, podpůrné fondy, záruční a rozvojové banky, přímá podpora ministerstvem zemědělství v ČR a SR, zemědělské banky. 3 tab., 1 graf. - Angl. abstrakt - 26 lit.

Petr Josefí, Jan Rakušan

Právní úprava loterií a soutěže zákonu nepodléhající. 2. část

Právní rozhledy, 2006, roč. 14, č. 10, s. 375-378

V této části příspěvku autoři představují jednotlivé typy marketingových soutěží, které - dle jejich názoru - nepodléhají věcné působnosti zákona o loteriích. Kreativní soutěže, soutěžní koncept "každý vyhrává", vědomostní soutěže, soutěže založené na časovém hledisku, výkonové soutěže apod.

Re-energised : Japanese financial regulation

S novou energií : japonská finanční regulace

The Economist, July 8th 2006, vol. 380, no. 8485, p. 71, 74

K novému zákonu o finančních službách, který byl přijat v Japonsku. Zvyšují se tresty a pokuty za podvody na zákaznících. Zákon také dává větší pravomoci Agentuře pro finanční služby, japonskému finančnímu regulátorovi. V článku se popisují tvrdé kroky úřadu za zjištěné přehmaty v účetnictví, pojišťovnictví a bankovníctví. Rubrika: Finance and economics

Růžena Vintrová

Rizika předčasného přijetí eura

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 27, s. 54-55

V úvodu obecně o maastrichtských kritériích, dále k pravidelnému hodnocení připravenosti na přijetí společné měny v ČR a k prohlubujícím se ekonomickým rozdílům mezi stabilizovanými vyspělými zeměmi EU a novými členskými zeměmi. V dalším textu autorka upozorňuje, že maastrichtská kritéria příliš nepočítají s odlišnými potřebami nových členů, dohánějících průměrnou úroveň společenství, zmiňuje specifika české ekonomiky a zamýšlí se nad přednostmi a riziky přijetí eura i nad vhodným termínem vstupu ČR do eurozóny. 2 grafy.

Světlana Rysková

Snad už nebudeme jako naří v trní

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 24, s. 80

Stručně o návrzích expertů Světové banky na zlepšení ochrany spotřebitele na českém finančním trhu, které rozhořčily Českou národní banku.

Still free : hedge funds and the SEC

Stále volné : zajištěné fondy a Komise pro cenné papíry a burzy

The Economist, July 1st 2006, vol. 380, no. 8484, p. 70

Trh zajištěných fondů v USA a otázka jejich regulace. Nedávné rozhodnutí federálního odvolacího soudu týkající se snahy Komise pro cenné papíry a burzy regulovat toto odvětví. K problematice viz i článek na s. 13-14 pod názvem The wilder side of finance: regulating hedge funds. Diagr. Rubrika: Finance and economics

Petra M. Geraats

Transparency of monetary policy: theory and practice

Transparentnost měnové politiky: teorie a praxe

CESifo Economic studies, March 2006, Vol. 52, No. 1, p. 111-152

Příspěvek systematicky analyzuje praktické provádění transparentní měnové politiky ve světě a srovnává je s teorií. Ukazuje, že transparentnost měnové politiky výrazně vzrostla v uplynulých 15 letech, že centrální banky přikládají této problematice velkou důležitost a že existují značné rozdíly ve zveřejňování informací, a to i mezi centrálními bankami se společným rámcem měnové politiky. 4 tab. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Michael Artis

The UK and the eurozone

Velká Británie a eurozóna

CESifo Economic studies, March 2006, Vol. 52, No. 1, p. 32-60

Autor analyzuje rozhodování Velké Británie ohledně vstupu do eurozóny tři roky po vydání zprávy britského ministerstva financí ("Euro Report"), jejíž závěry přijetí eura nedoporučily. Ukazuje, že výsledky výzkumů veřejného mínění nadále dokládají skepsi britské veřejnosti v této věci. Rozebírá teoretické

argumenty (teorii optimální měnové oblasti) a doplňuje je o aktuální odhady obchodních dopadů připojení VB k eurozóně a další aktuální studie Evropské unie. 3 tab., 4 grafy, 1 příl., vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Wall Street v Wall Street : investment banking

Wall Street versus Wall Street : investiční bankovníctví

The Economist, July 1st 2006, vol. 380, no. 8484, p. 69-70

Zisky amerických investičních bank rostou, ale ceny jejich akcií klesají. V článku se hledá vysvětlení příčin tohoto jevu. Graf. Rubrika: Finance and economics

Howard Davies

A word of advice to Hank Paulson

Rada Hanku Paulsonovi

Financial Times, 5.7.2006, no. 36117, p. 13

Výčet úkolů, které čekají nově jmenovaného amerického ministra financí Hanka Paulsona. Otázky regulace (plnění pravidel Basilejské dohody II ze strany USA, minimalizace nákladů Sarbanesova-Oxleyova zákona a zmírnění jeho dopadu na americké akciové trhy, regulace zajištěných fondů), zejména pak otázka struktury amerického finančního systému s mnoha agenturami a překrýváním pravomocí. Potřeba vytvoření jednotného regulačního orgánu pro finanční služby. K osobě nového amerického ministra financí viz i článek ve FT ze dne 10.7.2006 na s. 11 pod názvem The man and the moment: how Paulson could provide a better legacy for Bush.

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Christine Peltier

Argentina: president Kirchner is reaping the benefits of a high-risk strategy

Argentina: prezident Kirchner sklízí výhody rizikové strategie

Conjoncture, June 2006, no 6, p. 16-31

Po těžké krizi v letech 2001-2002 dosáhla Argentina v čele s novou vládou (2003) 9% ročního tempa růstu. Nešlo o typické zotavení po krizi, ale o ostrý obrat v růstu všech složek poptávky (export, import, pevné investice, soukromá spotřeba, veřejná spotřeba) ve velmi příznivém mezinárodním prostředí. Významného zlepšení bylo dosaženo jak ve veřejných financích, tak u zůstatku běžného účtu. Otázkou je, jaký podíl má na tomto makroekonomickém výkonu měnová a fiskální politika nové vlády. Ve finanční sféře se objevuje skepse ohledně udržitelnosti vývoje, investoři čelí řadě nepříznivých opatření, přetrvává právní nejistota, rostou inflační tlaky. Nekonvenční Kirchnerova vláda je motivována spíše krátkodobými politickými cíli a zdá se, že postrádá spolehlivou strategii střednědobého rozvoje země. Podrobná analýza doprovázená číselnými údaji. 6 grafů, 5 tab., 2 vlož. boxy. Pozn., odkazy. - Ve vlož. boxech charakteristika státem řízeného převodu veřejných dluhopisů provedeného v červnu 2005 a situace bankovního sektoru po krizi v letech 2001-2002.

Kerin Hope and Theodor Troev

Bulgaria

Bulharsko

Financial Times, 12.7.2006, no. 36123, sep. sect. (4 p.)

Hospodářsko-politický přehled o Bulharsku, příprava země na členství v EU, bankovníctví, turistika, korupce. Rubrika: Special report [FT]

Mariusz Próchniak

Czynniki wzrostu gospodarczego - wnioski z badań empirycznych

Ukazatele hospodářského růstu - závěry z empirických výzkumů

Ekonomista, 2006, nr 3, s. 305-345

Přehled více než 100 nejnovějších a nejvýznamnějších empirických studií zaměřených na vysvětlení vlivu různých faktorů na hospodářský růst. Hlavním cílem příspěvku je určit ty faktory, které by mohly vysvětlit rozdíly tempa růstu jednotlivých zemí, a hlavně vyčlenit ukazatele působící zvyšování růstu. Z rozboru

empirických dat plyne, že nejdůležitějšími činiteli hospodářského růstu jsou: 1) velké investice do fyzického kapitálu (zvláště v infrastruktuře), 2) velké investice do lidského kapitálu, výdaje na vzdělání a ochranu zdraví, 3) rozvoj finančního sektoru, 4) rozvoj vnějšího obchodu, 5) co možno malý vládní sektor, 6) vysoký stupeň ekonomické svobody, 7) politická stabilita, 8) neexistence (velkých) nerovností, zvl. v příjmech a osobním vlastnictví. 8 tab. - Angl. a rus. res. - Bibliogr. Rubrika: Artykuły

François Facchini

De la transition vers le développement

Od transformace k rozvoji

Problemes économiques, 2006, no 2898, p. 33-39

Přechod od transformace k rozvoji je obecně vysvětlován institucionálními změnami. Nicméně modifikace struktury vlastnických práv, povzbuzovaná politickou vůlí, je pro podnícení hospodářského rozvoje podmínkou nutnou, ale nikoli postačující. Autor předpokládá, že je nezbytné odstranit překážky kulturní a psychologické povahy. Důkaz je založen na hypotéze přechodu transformace k hospodářskému rozvoji působením sil zdola (prostřednictvím činnosti podniků) a nikoli shora (vlivem politických rozhodnutí). Studie se opírá mj. i o české zkušenosti. - Odkazy.

Hans-Werner Sinn

Le dilemme de la mondialisation, un point de vue allemand

Dilema globalizace z pohledu Německa

Problemes économiques, 2006, no 2900, p. 43-48

Západních zemí se zmocňuje strach z globalizace. Globalizace umožňuje zisky (majitelům podniků a kapitálu), ale zároveň vytváří armádu prohrávajících. V průmyslových zemích (v důsledku zániku komparativních výhod a kvůli konvergenci cen výrobních faktorů v různých státech) patří k těm poraženým zaměstnanci. Zvláště v Německu (zemi s převládajícími středními podniky), které ještě musí čelit dalším pěti vnějším šokům (euro připravilo Německo o výhody z nejnižší úrokové sazby; společný trh umožnil malým zemím překonat handicap velikosti a připravit Německo o komparativní výhody plynoucí z rostoucích výnosů výroby; s rozšířením EU směrem na východ přichází konkurence nízkých platů - reprezentujících i 14 % západoněmeckých mezd; znovusjednocení Německa si do konce roku 2004 vyžádalo přesun 1025 mld. EUR ze státního fondu do východních zemí, a tak není Německo schopno dodržet podmínky Paktu stability a růstu). Ochrannářský stát má snahu zasáhnout, ale jeho činnost může problémy znásobit. Tak např. vyplácení substitučních (náhradních) příjmů zpevňuje mzdy a zdanění nutné pro financování takové pomoci může být obtížně převáděno na mobilnější faktory. Najít východisko z tohoto dilematu zisků a ztrát je choulostivá záležitost. Podle autora by bylo vhodné zaměřit se na výplatu dotovaných mezd a podporu soukromého spoření. - Lit.

Downgraded : rating agencies

Degradovány : ratingové agentury

The Economist, July 15th 2006, vol. 380, no. 8486, p. 62-63

K postavení ratingových agentur v USA. Nový zákon omezující autonomii Moody's a S&P (Credit Rating Agency Duopoly Relief Act). Graf. Rubrika: Finance and economics

Český statistický úřad

Ekonomický a sociální vývoj České republiky v 1. čtvrtletí 2006 : (předběžné údaje)

Bulletin ČSÚ, 2006, č. 1, s. A 1-54

Vývoj makroekonomických ukazatelů. Situace v hlavních produkčních odvětvích (průmysl, energetika, stavebnictví a bytová výstavba, zemědělství, služby). Vývoj cen, vnější ekonomické vztahy, měnový vývoj. Údaje o obyvatelstvu, zaměstnanosti, mzdách a o příjmech a výdajích domácností. Hospodaření státního rozpočtu. Tab., grafy.

Je. Gurvič

Formirovanije i ispol'zovanie Stabilizacionnogo fonda

Tvorba a využití Stabilizačního fondu

Voprosy ekonomiki, 2006, no. 4, s. 31-52

V článku se předkládá komplexní analýza tvorby a řízení stabilizačního fondu jako nástroje makroekonomické politiky, který je uplatňován v řadě zemí těžících ropu. Je zdůrazňována nutnost restrikcí při využívání nečekaných zisků, založená na udržitelnosti fiskálních a měnových podmínek. Podle střednědobých prognóz lze v případě udržení současných vysokých cen ropy postupně zvyšovat užívání nečekaných příjmů, nicméně až do r. 2008 bude vydávání peněz ze Stabilizačního fondu RF poměrně omezené. 7 tab., 1 graf. - Angl. res. - Odkazy. - Článek navazuje na předchozí práci autora zveřejněnou pod názvem Bjudžetnaja i monetarnaja politika v uslovijach nestabil'noj vnešnej kon'junktury v čas. Voprosy ekonomiki, 2006, č. 3, s. 4-27.

Pentti Forsman, Jukka Jalava

ICT's contribution to labour productivity

Příspěvek informačních a komunikačních technologií k růstu produktivity práce

Bank of Finland - Bulletin, 2006, No. 1, p. 85-89

Příspěvek analyzuje růst produktivity práce ve finském průmyslu, zejména v souvislosti s nástupem výroby nových ICT v devadesátých letech a s dalšími změnami. Srovnává růst produktivity práce ve Finsku s růstem v USA a souhrnně v EU a zaměřuje se na přínos jednotlivých sektorů (tradičních i nových). Odhaduje též růst produktivity práce ve Finsku v letech 2005-2008. 3 tab., 2 grafy. Pozn. - Lit.

Ralph Atkins

In a tale of two economies, prudence lags behind the prodigal

V příběhu dvou ekonomik zaostává opatrnost za rozmařilostí

Financial Times, 4.7.2006, no. 36116, p. 11

Srovnání hospodářské situace Francie a Německa. Francie hospodářsky roste i na pozadí politických zmatků, zatímco Německo jakoby uvízlo v nečinnosti. Odhaduje se, že v tomto i příštím roce bude francouzský hospodářský růst vyšší, k čemuž přispívá především silná spotřebitelská poptávka. Diagr.

Delphine Cavalier

India: a growth model in transition

Indie: růstový model v přechodném stadiu

Conjoncture, May 2006, Nr. 5, p. 14-36

Rychlost hospodářského růstu Indie je pomalá, ale stabilní od 80. let, kdy se země rozhodla k deregulaci svého hospodářství. Přechod od růstového modelu založeného na soběstačnosti k modelu otevřenosti zahraničnímu obchodu s ohledem na velikost země, její regionální, sociální a hospodářské rozdíly a omezené finanční rezervy státu vyžadoval od po sobě jdoucích vlád opatrnost a pragmatismus. Navzdory chronicky chybějící infrastruktuře a vysokým cenám ropy v posledních letech je současné období růstu nejsilnější a nejdelší, jaké kdy indické hospodářství zažilo. Podrobná analýza doplněná číselnými údaji o makroekonomických ukazatelích za období let 1980-2006 hledá vysvětlení a zdroje tohoto obratu indické ekonomiky. 8 grafů, 7 tab. Pozn. - Bibliogr.

Vladimír Horálek

K novému zákonu o veřejných zakázkách a koncesnímu zákonu. [1. část]

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 12, s. 23-27

K právní úpravě zadávání veřejných zakázek a ke koncesnímu zákonu. Základní změny oproti stávající právní úpravě veřejných zakázek, podrobněji k některým novinkám (výjimky z režimu zadávání veřejných zakázek, zjednodušené podlimitní řízení, soutěžní dialog). Rubrika: Právo

Hana Fraňková

Napravte své tržní mravy

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 26, s. 44-45

K možnosti podniků, které čelí podezření z porušení soutěžních pravidel, bránit se zdlouhavému vyšetřování a případnému peněžitému postihu prostřednictvím institutu závazků, který fakticky funguje jako forma

narovnání se soutěžním úřadem. Autorka upozorňuje, že i když úprava platí již téměř dva roky, zkušenosti s její aplikací jsou omezené. V dalším textu zmiňuje neformální narovnání jako předchůdce uvedeného institutu a podrobně se věnuje rozhodnutí o závazcích.

Maks Tajnikar, Nina Ponikvar

National accounts data and macroeconomic analysis: a comparative study of the Czech Republic, Germany, Greece, Ireland and Slovenia

Údaje národních účtů a makroekonomická analýza: srovnávací studie České republiky, Německa, Řecka, Irska a Slovinska

Prague economic papers, June 2006, Vol. 15, No. 2, p. 135-155

Příspěvek analyzuje vývoj vybraných makroekonomických ukazatelů slovinské ekonomiky a srovnává ho s makroekonomickým vývojem v České republice, Německu, Řecku a Irsku v letech 1997-1999 a 2000-2002. Analýza je přitom zaměřena zejména na zjišťování změn ve vývoji těchto ukazatelů a na vysvětlení případných rozdílných vývojových trendů u sledované skupiny zemí. Pro rozbor jsou použita data z národních účtů. 8 tab., 5 grafů. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Articles [PEP]

Martin Petříček

Nepodlehout optimismu

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 24, s. 68-71

Komentář k ekonomickému přehledu ČR, který již posedmé zpracovala Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj. Zpráva se kromě makroekonomické části zaměřila na dlouhodobou fiskální udržitelnost, školství a inovační politiku. Některá doporučení, která se týkala např. aktivní politiky zaměstnanosti. 1 tab., 2 grafy. - Zprac. podle publ. OECD.

Wiktor Rutkowski

Państwo dobrobytu a efektywność gospodarcza

Stát blahobytu a efektivita hospodářství

Ekonomista, 2006, nr 3, s. 285-303

Současné spory o přednostech a nedostacích státu blahobytu se zaměřují na účinnost a výkonnost systému. V oceňování sociálních efektů politiky státu blahobytu (welfare state) je kladen důraz na závislost měřítka chudoby a nerovností příjmů na objemu veřejných výdajů. Z provedené analýzy plyne, že ani ekonomická teorie, ani výsledky empirického výzkumu neposkytují podklady pro jednoznačné ocenění vlivu politiky státu blahobytu na hospodářskou efektivnost. Zkušenosti zemí EU, zejména skandinávských států, poukazují na skutečnost, že sociální zabezpečení a hospodářská konkurenceschopnost nejsou cíle vzájemně si odporující. Výkonné hospodářství nepotřebuje ani tak "minimální stát", jako je závislé na účinné makroekonomické politice vlády a transparentnosti operací veřejných institucí i politiky v oblasti vzdělávání a ochrany zdraví, což vše přispívá k vysoké kvalitě pracovní síly (lidského kapitálu). 8 grafů, 4 tab. - Angl. a rus. res. - Bibliogr. Rubrika: Artykuły

Georg Borges

Preisanpassungsklauseln in der AGB-Kontrolle : zugleich Besprechung von BGH, 21.9.2005 - VIII ZR 38/05 und OLG Köln, 13.1.2006 - 6 U 148/05

Kontrola klauzulí o přizpůsobení ceny podle Všeobecných obchodních podmínek : vč. pojednání Spolkového soudního dvora, 21.9.2005 - VIII ZR 38/05 a vrchního zemského soudu v Kolíně, 13.1.2006 - 6 U 148/05

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 22, S. 1199-1205

Výhrada cenové změny. Klausule o přizpůsobení ceny představuje v německé ekonomice nepostradatelný instrument při utváření dlouhodobých obchodních vztahů. Jurisdikce sice uznává nezbytnost a legitimnost těchto klauzulí, výhrada cenové změny však hlavně v poslední době podléhá přísnější kontrole. Zvláštní význam mají omezení vyplývající z prezentovaných aktuálních soudních rozsudků (ke smlouvám o dodávkách tekutého zemního plynu). Uplatnění výhrady na změnu ceny, prověření (oprávněnosti) zvýšení ceny, nepovinné, resp. povinné zveřejnění kalkulace. - Odkazy. Rubrika: Wirtschaftsrecht [B]

M. Ševela

Price levels convergence of consumer expenditures in the European Union

Konvergence cenových hladin spotřebitelských výdajů v zemích Evropské unie

Agricultural economics, 2006, Vol. 52, No. 5, p. 197-204

Příspěvek se zabývá posouzením poměru cenových hladin zemí Evropské unie a temp jejich konvergence v období 1999-2003. Ukazuje, že nové členské země EU mají s výjimkou Kypru podstatně nižší cenové hladiny; největší rozdíly vykazuje Polsko, Slovensko a pobaltské země. Pokud jde o míru a tempo konvergence, jsou všechny země kromě Polska schopny dosáhnout 80 % úrovně EU cen v roce 2010. 4 tab. Pozn. - Angl. a čes. res. - Lit.

The right to roam : mobile telecoms

Právo na roaming : mobilní operátoři

The Economist, July 15th 2006, vol. 380, no. 8486, p. 56-57

K cenám telefonování z mobilních telefonů do zahraničí v rámci Evropské unie a návrhům Evropské komise na jejich snížení. Graf.

Peter Baláž, Igor Kosír, Peter Verček

Rozhodující prínos novej ekonomiky pre d'alsiu globalizáciu svetového hospodárstva

Ekonomický časopis, 2006, roč. 54, č. 4, s. 368-385

O nové ekonomice z pohledu ekonomické teorie, přeceňování i podceňování fenoménu nové ekonomiky v USA, nová ekonomika z pohledu firem (problematika inovací, produkční výzva, specializace a dělba práce). - Angl. abstrakt - 49 lit.

Hana Fraňková, Zuzana Šimeková

Soutěžní pravidla podle čl. 81 Smlouvy aneb jak posoudit kartelovou dohodu

Jurisprudence, 2006, roč. 15, č. 4, s. 11-27

Obecné vymezení kartelového práva (definice kartelu a jeho pojmové znaky, výhodnost uzavření kartelové dohody, okolnosti vzniku kartelu, účel ochrany soutěže před kartelem). Osobní působnost čl. 81 - které subjekty mohou tvořit kartel (definice pojmu podnik, pojem sdružení podniků, obchodní zastoupení aj.). Věcná působnost čl. 81 - které chování je zakázáno (horizontální a vertikální omezení soutěže, paralelní chování, výměna informací mezi soutěžiteli apod.). Kdy kartelové chování ovlivňuje trh. Věcná působnost výjimky ze zákazu podle čl. 81 (např. výjimka de minimis, systém blokových výjimek). Příklady posouzení kartelových dohod z hlediska čl. 81. Schémata.

Time to arise from the great slump : Japan's economy

Je načase se dostat z velkého propadu : japonská ekonomika

The Economist, July 22nd 2006, vol. 380, no. 8487, p. 77-79

V souvislosti s významnou událostí - zvýšením úrokových sazeb v Japonsku, kde se sazby v posledních sedmi letech držely prakticky neustále na nule - přináší článek rekapitulaci hospodářského vývoje země od 2. světové války: finančního systému, trhu nemovitostí a bankovní krize v 90. letech. Ve druhé části článku se rozebírají hospodářské vyhlídky Japonska a konstatuje se, že země je mnohem silnější než v r. 2000 a její podniky a domácnosti v lepším finančním stavu. Graf, diagr. Rubrika: Special report [Ec]

N. Berdsoll ; perevod s anglijskogo S. Vinokura

Usilenije neravenstva v novoj global'noj ekonomike

Rostoucí nerovnost v nové globální ekonomice

Voprosy ekonomiki, 2006, no. 4, s. 84-89

Rozdíly mezi bohatými a chudými zeměmi navzdory globalizaci; příčiny rostoucí nerovnosti v moderním světě. Graf. - Angl. res.

Vermögensbildung und Finanzierung im Jahr 2005**Tvorba majetku a financování v roce 2005**

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Juni 2006, Jg. 58, Nr. 6, S. 15-33

Příspěvek vychází z výsledků souhrnných národohospodářských účtů a finančních účtů a podrobně představuje změny ve vývoji tvorby věcného majetku, úspor a sald financování v Německu v roce 2005. 4 tab., 5 grafů, tab. příl. Pozn. - Něm. res. - Lit.

Die wirtschafts- und finanzpolitische Lage der neuen Mitgliedstaaten sowie der Beitritts- und Kandidatenländer der EU Ende 2005/Anfang 2006**Hospodářská a finanční situace nových členských zemí EU a kandidátských zemí koncem roku 2005 a začátkem roku 2006**

Monatsbericht des BMF, Juni 2006, Nr. 6, S. 57-63

Příspěvek zkoumá hospodářský vývoj deseti nových členských zemí EU a kandidátských zemí v roce 2005 a porovnává ho s rokem předchozím a s vývojem v ostatních zemích EU. Kromě souhrnných národohospodářských údajů je pozornost věnována i vývoji zahraničněobchodních deficitů, cenovému vývoji (inflaci) a rozpočtové konsolidaci. 4 grafy. Pozn. - Lit. Rubrika: Analysen und Berichte

David Mareš

Zadávání veřejných zakázek sektorovými zadavateli

Právní rádce, 2006, roč. 14, č. 6, s. 22-27

Základní účel a principy právní úpravy zadávání veřejných zakázek. Charakteristika sektorového zadavatele, souběh činností sektorového a veřejného zadavatele, možnosti sektorových zadavatelů při zadávání zakázek.

Vladimír Bíba, Jan Žamboch

Záhady, záhady, záhady : léčiva

Euro, 2006, č. 29, s. 70-71

Autoři kritizují přístup Ministerstva financí k cenové regulaci léčiv v České republice. Dokládají, že trh léčiv není ohrožen účinky omezení hospodářské soutěže a že i další skutečnosti, včetně právních hledisek, hovoří proti cenové regulaci léčiv. Rubrika: Hyde park

by David Corner

The United Kingdom Private Finance Initiative: the challenge of allocating risk**Soukromé investice ve veřejném sektoru Velké Británie: otázka alokace rizika**

OECD journal on budgeting, 2006, vol. 5, no. 3, p. 37-55

Od r. 1992 využívá Velká Británie nový typ partnerství veřejného a soukromého sektoru při poskytování veřejných služeb, a to soukromé investice do veřejného sektoru (Private Finance Initiative - PFI). Při navrhování projektů PFI je třeba pečlivě zvažovat rizika. Na základě dat z vládních zpráv a případových studií z britského veřejného sektoru se v článku zkoumají různé aspekty veřejných zakázek a ukazatele hodnocení rizika. Diag., tab. - Odkazy.

Informatika. Počítače

Wolfgang Hauschild, Beate Tenz

Informations- und Kommunikationstechnologie in Unternehmen : Ergebnisse für das Jahr 2005**Informační a komunikační technologie v podnicích : výsledky za rok 2005**

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 5, S. 468-479

Autoři představují výsledky pilotní studie týkající se využití moderní informační a komunikační techniky v německých podnicích v roce 2005. Kromě informací o rozšíření počítačů a využívání internetu se uvedená studie zaměřovala i na další aspekty využití moderní informační technologie, např. e-government, e-commerce aj. 7 tab., 8 grafů. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Informationsgesellschaft

Blanka Szunyogová, Michal Wanner

MoReq - standard pro správu dokumentů v digitální podobě

Veřejná správa, 2006, roč. 17, č. 25, s. 12-13

K prezentaci standardu MoReq pro správu elektronických dokumentů (Model requirements for the management of electronic records). Struktura standardu, význam a omezení specifikace MoReq; MoReq 2. Kopie MoReq na www.cornwell.co.uk/moreq.html. Rubrika: Konzultace

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Danuše Nerudová, Petr König

Čerpání prostředků ze strukturálních fondů v České republice. 2. část

Daně a právo v praxi, 2006, roč. 11, č. 6, s. 40-49

Tato část je zaměřena na identifikovanou slabá místa systému čerpání SF. Ke kvalitě poskytovaných informací o SF a možnostech jejich využití a o kvalitě projektových žádostí. 5 grafů.

Mete Feridun

An investigation of the German dominance hypothesis in the context of Eastern enlargement of the EU

Zkoumání hypotézy německé dominance v kontextu východního rozšíření EU

Prague economic papers, June 2006, Vol. 15, No. 2, p. 172-182

Studie testuje hypotézu německé dominance (German dominance hypothesis - GDH) v kontextu východního rozšíření EU. Testování finanční integrace pomocí ekonometrických metod se soustřeďuje na dvě země bývalého východního bloku - Českou republiku a Slovensko v období 1991-2004. 5 tab., vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Articles [PEP]

Igor Záruba

Stíhací závod

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 26, s. 66-67

Komentář k aktuálnímu hodnocení politiky soudržnosti Evropské unie (tzv. čtvrtá kohezní zpráva z poloviny června 2006). Tempo růstu v jednotlivých zemích, vývoj zaměstnanosti, nový Cíl konvergence (nahrazuje Cíl 1), nový Cíl regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost (RKZ), věda a internet. 1 mapa.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Leslie Lipschitz, Timothy Lane, Alex Mourmouras

Capital flows to transition economies: master or servant?

Přiliv kapitálu do tranzitivních ekonomik: pán, nebo sluha?

Finance a úvěr, 2006, roč. 56, č. 5-6, s. 202-222

Příspěvek se zaměřuje na problémy, které přiliv kapitálu představuje pro makroekonomickou politiku tranzitivních ekonomik (zemí střední a východní Evropy). Dokládá, že vlivem kombinace různých faktorů může dojít k značně velkému přílivu zahraničního kapitálu, spojenému s vyšší zranitelností ekonomiky, a k dalším dopadům v měnové oblasti a navrhuje možné způsoby řešení problémů. 4 tab., vzorce, příl. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Statě / Articles

Lauri Hetemäki

Changing paper markets and prices

Mění se světový trh papíru a jeho ceny

Bank of Finland - Bulletin, 2006, No. 1, p. 79-83

Příspěvek upozorňuje na zásadní strukturální změny na světovém trhu papíru. V zemích OECD se mění tradiční vzájemně se podporující vývoj mezi informačními a komunikačními technologiemi a trhem papíru, technologické změny vedou též ke změnám v cenách papíru. Klesá spotřeba tištěných zdrojů, a tím dochází

k poklesu trhu novinového i kancelářského papíru. Naopak výrazně roste spotřeba papíru v rozvojových zemích (Čína, Dálný východ, Rusko). 3 grafy. Pozn. - Lit.

Silke Gehle, Christiane Rosenow

Der deutsche Außenhandel 2005 nach Ländern

Německý zahraniční obchod v roce 2005 podle zemí

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 5, S. 527-537

Příspěvek seznamuje s vývojem německého zahraničního obchodu v roce 2005 (s celkovým objemem, zbožovou i teritoriální strukturou). Podrobněji se věnuje zahraničněobchodním vztahům k jednotlivým skupinám zemí (EU, eurozóně, zemím EFTA, NAFTA, zemím Střední a Jižní Ameriky, Asie, Afriky, Austrálie a Oceánie). 3 tab., 3 grafy, 1 diagr. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Aussenhandel

Robert Stojanov

Finanční pohledávky České republiky u rozvojových zemí

Mezinárodní politika, 2006, roč. 30, č. 6, s. 28-30

Vznik pohledávek ČR u rozvojových zemí, vývoj pohledávek za poslední období, současný stav zadlužení RZ u České republiky, problematika odpouštění dluhů ze strany ČR, realizace dohod o splácení pohledávek, některé nejasnosti. 1 tab. - Lit.

Neil Buckley

Resurgent Russia prepares for convertible rouble

Znovuvzkříšené Rusko se připravuje na konvertibilní rubl

Financial Times, 30.6.2006, no. 36113, p. 3

Rusko ruší veškerou devizovou regulaci a rubl se stává konvertibilním. Jde o politický i symbolický krok, který je součástí kampaně za lepší obraz kdysi otřesené měny a také výzvou pro dominantní postavení dolaru. Grafy.

Podnik a podnikání

Coface Czech

Barometr insolvence ve zpracovatelském průmyslu

Kapitál, 2006, č. 7-8, s. 22-24

Přehled o insolvenční v českém zpracovatelském průmyslu v roce 2005. Doplněno údaji o nejvýkonnějších firmách a o "štikách" českého byznysu v roce 2004. Tab.

Lina Saigol ... [et al.]

Corporate finance

Podnikové finance

Financial Times, 28.6.2006, no. 36111, sep. sect. (6 p.)

Jednotlivé články přehledu se zaměřují na otázky lokalizace finančního rizika, výběru investiční banky, zpětného odkupu akcií, úvěrových derivátů, financování dceřiných společností aj. Tab., diagr. Rubrika: Special report [FT]

Ertragslage und Finanzierungsverhältnisse deutscher Unternehmen im Jahr 2004

Stav výnosů a finanční poměry německých podniků v roce 2004

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Juni 2006, Jg. 58, Nr. 6, S. 55-79

Příspěvek je pokračováním pravidelných zpráv o stavu výnosů a finanční situaci německých podniků vycházejících ze statistik podnikových bilancí Německé spolkové banky. Ve sledovaném roce 2004 došlo k výraznému zlepšení podnikových výnosů, odrážejícímu příznivé konjunkturální podmínky i další faktory. 4 tab., 1 vlož. box, tab. příl. Pozn. - Něm. res. - Lit.

Jürgen Angele, Michael Ziebach

Gewerbeanzeigen 2005 - Gründungen und Schließungen

Registrace živností 2005 - zahájení a ukončení

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 5, S. 505-514

Příspěvek představuje výsledky statistik registrace živností v Německu - aktuální informace o zakládání a ukončení podnikání v roce 2005. Kromě celkového vývoje ve sledovaném roce a porovnání s vývojem od roku 1996 podrobněji sleduje též důvody registrace, registraci podle spolkových zemí, hospodářských odvětví a právních forem podniku, velikosti podniku, počtu zaměstnanců aj. 10 tab., 4 schémata, 1 mapa. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Unternehmen und Arbeitsstätten

Emilio Colombo, Luca Stanca

Investment decisions and the soft budget constraint : evidence from a large panel of Hungarian firms

Investiční rozhodování a mírný rozpočtový tlak : výsledky rozsáhlého výzkumu maďarských firem

The Economics of transition, 2006, Vol. 14, No. 1, p. 171-198

Příspěvek představuje výsledky empirického výzkumu investičního chování rozsáhlého panelu maďarských výrobních a stavebních firem v letech 1989-1999. Zkoumá roli finančních faktorů při tvorbě rozhodnutí o firemních investicích, a to před a po zavedení významných finančních reforem. Dále zjišťuje rozdíly v jednotlivých podskupinách firem vymezených podle velikosti a poměru dluhů k vlastnímu kapitálu. 11 tab., vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Petr Plavec, Jan Jírovec

Méně byrokracie při startu

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 27, s. 32-33

K nejdůležitějším změnám, které přinesl zákon č. 214/2006 Sb., o živnostenském podnikání. Přeměna živnostenských úřadů v centrální registrační místa při zahájení podnikání, zúžení seznamu dokladů přikládaných k žádosti nebo ohlášení, nový informační systém (živnostenský rejstřík), úprava požadavků na odpovědného zástupce, živnostenské podnikání cizinců apod. - Součástí čl. je stručný přisp. s názvem Koncepce rozvoje malých firem.

Thomas Menke ; přeložil -kle-

Nákup podniku v konkurzním řízení

Finanční management, 2006, roč. 3, č. 5, s. 40-42

Sanace insolventního podniku v Německu; pohled na tzv. přenesenou sanaci (první možností je sanace, resp. reorganizace společnosti v rámci plánovaného konkurzního řízení). K výhodám přenesené sanace (především z hlediska právního ručení, v případě nákupu nabyvatel neručí za závazky vzniklé před zahájením konkurzu - např. vůči zaměstnancům). Zjednodušení při snižování počtu zaměstnanců. Zajištění práv třetí osoby. Rizika prodeje podniku bezprostředně po zahájení konkurzního řízení.

Jarmila Horváthová, Lea Krčmáriková

Neregulované súkromné škôlky

Trend, 2006, č. 24, s. 18, 21

Soukromé mateřské školky v SR; příklady ceny za pobyt dítěte ve vybraných zařízeních. Pečovatelské centrum na základě schválení volné živnosti. Tab.

Philippe Détrie

Les nouveaux défis de l'entreprise responsable : management

Nové výzvy pro zodpovědné podniky : management

Problemes économiques, 2006, no 2899, p. 42-47

Sociálně ekonomický vývoj v průmyslových zemích vede napříště podniky k tomu, aby si vytvořily novou legitimitu blízkou občanské společnosti, klientům a uživatelům, akcionářům a zaměstnancům a aby byly "bedlivé" ve svých očekáváních. Až do teď byly hospodářské a sociální bilance pro vyhodnocení efektivity podniku dostačující. Do budoucna se zodpovědný podnik bude muset podrobit i bilanci společenské. Autor předkládá "průvodce manažera", který díky novému systému hodnot (kvalita, životní prostředí, trvalý rozvoj, řízení...) dovoluje zaměřit se spíše na výsledky podniku než na jeho prostředky a cíle, a také ověřit, zda jsou nároky každé ze zainteresovaných stran uspokojeny. Schéma, 2 tab.

Lea Krčmáriková

Pomoc příbuzných už nebude nelegální prací

Trend, 2006, č. 24, s. 40

Noticka věnovaná novele zákona o nelegální práci a nelegálním zaměstnávání: nově jsou vymezeny případy přípustné pomoci (výpomoci) rodinným příslušníkům - bez povinnosti uzavřít pracovní poměr. Rubrika: Ako podnikat?

Robert Neruda

Societas Europaea : stručný úvod do právní úpravy a několik zamyšlení

Právní fórum, 2006, roč. 3, č. 5, s. 149-160

K novému typu obchodní společnosti, který byl do českého právního řádu zaveden zákonem č. 627/2004 Sb., o evropské společnosti (SE). Příspěvek nastiňuje základy právní úpravy SE v českém a evropském právu, představuje základní principy regulace evropské společnosti a vyjmenovává způsoby založení SE. Dále se věnuje některým otázkám souvisejícím se založením evropské společnosti a základním odlišnostem od "běžné" akciové společnosti. V dalším textu o sídle evropské společnosti a jeho přemístění, o metodě právní regulace a také o amerikanizaci evropského práva obchodních společností. 8 grafů.

Serge Halimi

Wal-Mart, la multinationale du XXIe siècle

Wal-Mart, nadnárodní podnik 21. století

Problemes économiques, 2006, no 2902, p. 32-35

Když Sam Walton otevřel r. 1962 ve státě Arkansas svůj první venkovský obchůdek, asi nedoufal, že vypustil do světa zárodek největšího podniku planety - současný hypermarket je největším soukromým zaměstnavatelem na světě. Jeho obchodní obrat převyšuje např. HDP Švédska. Rozbor vývoje nadnárodní společnosti Wal-Mart, její strategie, managementu, pracovních podmínek apod. ve snaze najít kořeny úspěchu tohoto světového gigantu. - Odkazy.

Jan Hřích

Zvláštní akcionářská práva : omezení volného pohybu kapitálu v Evropské unii

Mezinárodní politika, 2006, roč. 30, č. 5, s. 31-34

K problematice privatizace infrastrukturních síťových odvětví a k hledání cest, jak garantovat legitimní veřejné zájmy. Podoby tzv. zvláštních práv v privatizovaných společnostech (zlaté akcie). Postoj evropských orgánů k institutu zlaté akcie. Doplněno přehledem českých společností se zlatou akcií státu. 1 tab.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Bertrand Benoit

Benefit check: why Germany is confronted with a welfare state fiasco

Prověra prospěšnosti: proč Německo čelí fiasku sociálního státu

Financial Times, 26.6.2006, no. 36109, p. 13

Cílem reformy trhu práce v Německu bylo snížit nezaměstnanost na polovinu. Místo toho se v průběhu 18 měsíců od zavedení Hartz IV prudce zvýšil počet příjemců sociálních dávek, což stálo za první rok dalších 10 mld. EUR navíc. Podle některých je Hartz IV jednoznačnou pozvánkou k okrádání státu a může sloužit jako případová studie nezamýšlených důsledků. V článku se rozebírá, jak k tomu mohlo dojít a jak se stát nyní brání kontrolou majetkových poměrů neoprávněných příjemců dávek.

Paul Sweeting

Correlation and the pension protection fund

Korelace a penzijní zajišťovací fond

Fiscal studies, June 2006, Vol. 27, No. 2, p. 157-182

Pomocí stochastického modelu autor zjišťuje efekt, kterým se projevuje vzájemné působení mezi aktivy penzijních systémů podniků a jejich investiční strategií v případě regulace rizika na základě penzijního

zajišťovacího fondu (PPF). Ukazuje, že ignorování tohoto vzájemného vztahu může vést k závažnému podhodnocení úhrnné pojistné premie. 3 tab., 10 grafů, 2 příl. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Ján Záborský

Ďalší papier na podnikateľov

Trend, 2006, č. 23, s. 21

Úrazové odvody v SR. K dotazníkové akci Sociální pojišťovny v SR, která obesílá zaměstnavatele kvůli zjištění OKEČ (odvětvová klasifikace ekonomických činností) a počtu zaměstnanců - z důvodu připravované změny v úrazovém pojištění (zavádění 10 rizikových kategorií).

František Vlasák

Hlavní změny, které přináší nový zákon o nemocenském pojištění a doprovodný zákon k němu

Práce a mzda, 2006, roč. 54, č. 6, s. 1-12

Komentář k zákonu č. 187/2006 Sb. a k zákonu č. 189/2006 Sb. Pojetí zákona o nemocenském pojištění, účast na nemocenském pojištění, podmínky nároku na dávky, výpočet výše dávek, společná ustanovení o dávkách, provádění pojištění, změny v pojistném na sociální zabezpečení, změny v zákoně o organizaci a provádění sociálního zabezpečení a změny v zákoníku práce. K tématu viz i další příspěvek na s. 12 téhož čísla časopisu s názvem Změny pracovněprávní úpravy v souvislosti s novým zákonem o nemocenském pojištění.

Bruno Palier

Vers un État d'investissement social : protection sociale

Směrem ke státu sociálních investic : sociální zabezpečení

Problemes économiques, 2006, no 2899, p. 34-38

Reformy systémů sociálního zabezpečení v Evropě se již řadu let zužují jen na rozpočtová omezení. Avšak rekonstrukce sociálního zabezpečení dnes vyžaduje zavedení politiky, která by umožnila nejenom řešit finanční problémy, jimž čelí stát-ochránce, a to bez zhoršení pracovních podmínek, ale zároveň musí odpovídat na nové sociální potřeby. Takovou architekturu sociálního zabezpečení pro 21. století se snažili v posledních letech vybudovat čtyři vědci (odkaz na publikaci uveden). Studie přináší rozbor současné situace a hlavních myšlenek citovaného díla. - Lit.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Svetlana Jarošová

Kataster bude on-line len tak trochu

Trend, 2006, č. 24, s. 16-17

Katastr nemovitostí SR, problémy zpřístupnění provozu bezplatného on-line katastru veřejnosti. K otázce zákonnosti a nezákonnosti zpoplatnění informací z katastru.

Miro Sedlák, Branislav Sobinkovič

Lepší štandard za viac peňazí

Trend, 2006, č. 25, s. 22-25

Trh s novými byty v SR; odraz zvýšené poptávky v rostoucích cenách bytů, příklady cen bytů v největších rezidenčních projektech. Tab. Rubrika: Téma [T] : Trh s novými byty, s. 22-27

připravila Pavla Schödelbauerová

Nájem bytů

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 25, střed. příl. (11 s.)

O změnách, které nájemníkům a vlastníkům přináší zákon o jednostranném zvyšování nájemného a novela občanského zákoníku. Aktuální nájemné a cílové nájemné, byt se sníženou kvalitou, podmínky a způsob jednostranného zvýšení nájemného, vzorce pro výpočty. Nejdůležitější změny, které přinesla novela občanského zákoníku, a které se týkají např. služebních a družstevních bytů, prodloužení nájmu, zajištění nájemného a dalších úhrad, ohlašovací povinnosti nájemce, přechodu nájmu bytu, zániku nájmu a výpovědi

nájmu bytu, bytových náhrad apod. - Součástí mat. jsou příspěvky Jak použít vzorec, Přístřeší, výpověď a náhradní ubytování a Regulace nájemného omezuje vlastnická práva.

Ladislav Šafránek

Parametry "sociálního bydlení"

Právní rádce, 2006, roč. 14, č. 5, s. 15-19

K vládnímu návrhu definice sociálního bydlení - nejen z hlediska možnosti zachování snížené sazby DPH. Doplněno četnými číselnými údaji i výpočty autora. 3 tab.

Priced to perfection : housing market

Dokonale oceněn : bytový trh

The Economist, July 1st 2006, vol. 380, no. 8484, p. 35-36

Konjunktura britského bytového trhu v posledním desetiletí, dostupnost bydlení, citlivost nadhodnoceného trhu na vyšší úrokové sazby. Diag., graf.

Stanislav Křeček

Ústavní soud znovu o nájemném

Právní rozhledy, 2006, roč. 14, č. 11, s. 414-417

K problematice výše a tvorby nájemného. Autor komentuje postoj Ústavního soudu k problematice deregulace nájemného a vyjadřuje se k nároku na náhradu škody pronajímatelům. Dochází k závěru, že série rozhodnutí ÚS ohledně nájemného a žalob na stát o náhradu škody znejistila postavení jak nájemců, tak pronajímatelů. K tématu viz i přisp. JUDr. Víta Pejška "Nájemné z bytu ve světle aktuální judikatury", Právní rádce č. 6/2006, s. 19-21.

Světlana Rysková ; [přispěl] Petr Sunega

Vášeň kolem činží : deregulace nájemného

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 27, s. 12-15

K aktuální diskusi o změně výše regulovaného nájemného od 1. ledna 2007, která se rozvinula poté, co Ministerstvo pro místní rozvoj zveřejnilo cenové tabulky. Podle nich vzroste regulované nájemné o 19,2 procenta oproti ještě v březnu avizovaným 14,2 procenta. Podrobněji o výpočtu výše nájemného, o názorech občanů na deregulaci nájemného, o postoji majitelů domů a také o koncepci bytové politiky. 2 grafy, fot. - Součástí mat. je rozhovor s vědeckým pracovníkem Sociologického ústavu AV ČR "Lidé se bojí změn", věnovaný rozporuplným postojům české veřejnosti k bytové politice. Rubrika: Sonda

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Bündnisse gegen Schwarzarbeit und illegale Beschäftigung

Spojení proti práci na černo a ilegálnímu zaměstnávání

Monatsbericht des BMF, Juni 2006, Nr. 6, S. 65-71

Příspěvek se zabývá bojem proti práci na černo a proti ilegálnímu zaměstnávání v Německu, na jehož rostoucí rozsah upozorňuje. K tomuto účelu spojují svoje síly státní orgány (Spolkové ministerstvo financí) s dalšími svazy a odborovými organizacemi nejvíce postižených odvětví. Tato spojení jsou dále stručně představena a je uveden obsah jejich cílových prohlášení. 2 tab. Pozn. - Lit. Rubrika: Analysen und Berichte

Katrin Terpitz

Der Chef sieht alles

Šéf vidí všechno

Handelsblatt, 14./15./16.7.2006, Nr. 134, Beilage Karriere & Management S. 1

Problematika rozsahu kontrol soukromých e-mailů a surfování zaměstnanců po internetu v německých firmách; Orvell Monitoring. (Podle amerického výzkumu omezuje zákaz resp. kontrola inovací, určitá volnost podporuje kreativitu zaměstnanců.) Rubrika: Karriere & Management

Manuella Baraton ; source INSEE

De la difficulté a devenir cadre par promotion

O obtížích kádrového postupu

Problemes économiques, 2006, no 2899, p. 39-41

Od konce 80. let se počet kádrů ve francouzské ekonomice sice ztrojnásobil, ale pravděpodobnost kádrového postupu klesla. Se zvyšováním úrovně studia stoupá počet absolventů s diplomem umožňujícím získat přímo či ve velmi krátké lhůtě odpovídající zařazení. Tím se automaticky snižuje možnost klasického postupu v zaměstnání. Povýšení se stále týká více tzv. středních odborných kádrů než zaměstnaneckých a dělnických profesí. Pravděpodobnost kádrového postupu (či odpovídajícího zařazení) žen je nižší než u mužů (bez ohledu na obecně vyšší vzdělanost). Rozbor období 1978-2001 na základě údajů francouzského statistického ústavu. 2 grafy, 2 tab. - Lit.

Alessandra Guariglia, Byung-Yeon Kim

The dynamics of moonlighting in Russia : what is happening in the Russian informal economy?

Dynamika melouchaření v Rusku : co se děje v ruské šedé ekonomice?

The Economics of transition, 2006, Vol. 14, No. 1, p. 1-45

Studie analyzuje dynamiku melouchaření u populace v aktivním pracovním věku v Rusku v letech 1994-98 a zvažuje, do jaké míry je dopad těchto aktivit na ruskou ekonomiku škodlivý. Nejprve se zabývá teoretickými aspekty práce na černo v transformačních ekonomikách s přihlédnutím k ruským specifikům. Dále vysvětluje metodologické otázky, popisuje databázi (reprezentativní vzorek několika tisíc ruských domácností) a vyhodnocuje zjištěná fakta (též z hlediska trvalosti či přechodnosti jevu). 6 tab., vzorce, 2 tab. příl. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Anna Libnarová

Fond kulturních a sociálních potřeb

Unes - účetnictví neziskového sektoru, 2006, roč. 4, č. 3, s. 24-29

K tvorbě a funkci fondu kulturních a sociálních potřeb v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích. Podrobněji o tom, komu je fond určen, o hospodaření s fondem a o účelech, na které lze z fondu poskytnout příspěvek (např. vitaminové prostředky, očkování, pracovní oděv a obuv, půjčky na bytové účely, stravování, rekreace apod.).

Katharina Kort

"Generazione Mille Euro"

"Pokolení s tisícovkou eur"

Handelsblatt, 20.7.2006, Nr. 138, S. 5

1000 eur měsíčně představuje pro mnoho Italů ve věku 20-35 let a s dobrým vzděláním normální plat. Jak ale příspěvek ukazuje, 2/3 této generace má max. jen okolo 800 eur, což jim neumožňuje osamostatnit se, když např. v Miláně stojí nájem malého bytu min. 700 eur měsíčně. Přesto mladí lidé vydávají relativně hodně peněz za nové mobily, auta a módní oblečení - většinou jim to umožňují úspory a podpora rodičů. Změněný charakter trhu práce dnes neposkytuje jistotu trvalé pracovní smlouvy, která jejich rodičům zaručovala práci až do důchodového věku.

Magdalena Kotýnková

Long-term unemployment in the Czech Republic: motivation, obstacles and the social assistance system

Dlouhodobá nezaměstnanost v České republice: motivace, překážky a systém sociální pomoci

Prague economic papers, June 2006, Vol. 15, No. 2, p. 99-112

Príspevek zkoumá problematiku nezaměstnanosti a motivace dlouhodobě nezaměstnaných osob v České republice. Sleduje nejprve vývoj nezaměstnanosti v ČR v letech 1989-2004 a důvody dlouhodobé nezaměstnanosti (objektivní i subjektivní). Dále se zabývá strukturou sociálních dávek a upozorňuje na nezbytnost najít rovnováhu mezi ochranou lidí před chudobou a jejich motivací k práci. 5 tab., 1 graf. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Articles [PEP]

Randolph Luca Bruno

Optimal speed of transition with a shrinking labour force and under uncertainty

Optimální rychlost transformace v podmínkách klesajícího počtu pracovních sil a nejistoty

The Economics of transition, 2006, Vol. 14, No. 1, p. 69-100

Studie analyzuje zaměstnanost, rovnováhu na trhu práce a optimální tempo transformace ve čtyřech zemích střední a východní Evropy (ČR, SR, Maďarsku, Polsku). Používá dvousektorový realokační model sledující rychlost transformace, reformy na trhu práce, nezaměstnanost a rozpočtové dopady související se sociální sítí. 3 tab., 7 grafů, vzorce, příl. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Právo

Filip Křepelka

Dopady práva Evropského společenství na sociální zabezpečení a služby poskytované členskými státy

Právník, 2006, roč. 145, č. 6, s. 647-671

Smyslem příspěvku je přiblížit málo viditelné a také málo diskutované pnutí mezi právem hospodářské integrace ES, zejména pak jeho Soudním dvorem určenou podobou, a evropským sociálním státem, resp. jeho národními verzemi. Autor nejprve seznamuje s rysy evropského sociálního státu, dále se zabývá vztahem federalismu a sociálního státu, vztahem volného pohybu v ES a sociálního zabezpečení, a zejména pak východisky aktivistické judikatury v oblasti welfare state (rozsudky ESD z oblasti univerzitního a dalšího profesního vzdělávání, z oblasti zdravotnictví, sociální pomoci, kultury a sportu). Poukazuje na důsledky přiblížené judikatury, pozornost věnuje také otázkám sociálního pojištění a rozšiřování ES. V dalším textu o krizi evropského sociálního státu a o nerealnosti vize evropské sociální unie. V závěru autor kritizuje přístupy Soudního dvora a uvádí možná východiska z problémů. - Angl. resumé - Lit.

Robert Neruda

Je právo hospodářské soutěže právem?

Právní rozhledy, 2006, roč. 14, č. 10, s. 356-360

K problematice soutěžní politiky a soutěžního práva. Ekonomická východiska potřeby chránit soutěž (zneužití dominance, koluzivní jednání, tržní koncentrace). Specifika normativní regulace ochrany soutěže. Trendy soutěžní politiky a jejich rizika.

Michal Petr, Vladimír Vavříček

K paralelní aplikaci českého a komunitárního soutěžního práva

Právní rozhledy, 2006, roč. 14, č. 11, s. 396-400

V úvodu autoři upozorňují, že otázka paralelní aplikace práva je specifická právě pro právo soutěžní, neboť právní úprava na komunitární úrovni v jiných případech zásadně vylučuje úpravu národní. Dále o aplikaci soutěžního práva v České republice (problém tzv. komunitárního prvku, rozlišení českého a komunitárního práva, podmínky aplikace komunitárního soutěžního práva apod.). K možnosti paralelního postihu téhož jednání, rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

Petr Liška

Postavení finančního arbitra v rámci systému státních orgánů České republiky

Právní rozhledy, 2006, roč. 14, č. 10, s. 351-356

Článek na základě analýzy právní úpravy postavení, působnosti a pravomoci zkoumá zařazení finančního arbitra do systému dělby moci v České republice a přináší některé náměty ke zlepšení stávající úpravy. Podrobněji k právní úpravě pravomoci (řízení před arbitrem, ukládání pokut, informační povinnost arbitra, mezinárodní spolupráce).

Luděk Lisse

Povinnost orgánů státní správy poskytovat právní stanoviska

Právní rádce, 2006, roč. 14, č. 5, s. 37-40

Argumenty, které uvádějí ústřední orgány v odmítavých sděleních o neposkytnutí (odepření) právního stanoviska či vyjádření k žádostem fyzických i právnických osob. Autor považuje tuto praxi za

neudržitelnou a dokazuje, že správní orgány jsou nejen oprávněny podávat výklady zákonů a jiných právních předpisů (včetně jejich jednotlivých ustanovení), ale přímo povinny.

František Čákr

Přímý účinek směrnic před Evropským soudním dvorem

Jurisprudence, 2006, roč. 15, č. 4, s. 38-44

K diskutabilním podmínkám přímého účinku směrnic ES (problém "relevantního adresáta", pojem uložení povinnosti jednotlivcům, vertikální přímý účinek směrnice, tzv. triangulární vztahy, horizontální přímý účinek směrnic).

Stanislav Kadečka, Michal Vlasák

Řízení před finančním arbitrem

Právní fórum, 2006, roč. 3, č. 5, s. 161-168

Právní východiska řízení před finančním arbitrem, oblast sporů řešených před finančním arbitrem, zahájení řízení (nepřípustnost návrhu, návrh na zahájení řízení, forma podání návrhu aj.), zásady řízení před finančním arbitrem, průběh řízení, meritorní rozhodnutí a opravné prostředky proti němu.

Václav Beneš

Tvrdé sankce paličům

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 25, s. 42-43

Komentář k novele autorského zákona, která významně zasáhla i do občanského soudního řádu, a která je veřejností vnímána jako předpis zakazující kopírování chráněných hudebních CD a DVD nosičů i jen pro vlastní potřebu. Přehled nejdůležitějších změn (zpřesnění a rozšíření práv poškozeného autora, celní zajištění, soudní zajištění důkazu, zjednodušené dokazování v civilním řízení, zasahování do technických prostředků ochrany apod.)

Jan Brodec

Uznání zahraničního rozhodnutí o zahájení konkursního řízení v rámci EU a některé s tím spojené otázky dle českého právního řádu

Právní rozhledy, 2006, roč. 14, č. 12, s. 437-445

Obecně o nařízení Rady ES č. 1346/2000 o konkursním řízení, uznání zahraničního konkursního řízení dle tohoto nařízení, některé otázky uznání zahraničního konkursního řízení a právní řád ČR, mezery právní úpravy.

Přehled judikatury Evropského soudního dvora v českých časopisech

Jurisprudence : časopis o evropské, české a slovenské judikatuře a evropském právu (EMP), 2006, roč. 15, č. 4

Na adrese <http://www.jurisprudence.cz/> jsou k dispozici plná znění judikátů v češtině nebo jednacím jazyce, které byly předmětem komentáře v příslušném čísle časopisu Jurisprudence.

Obecná neexistence povinnosti soudu členského státu přezkoumat a zrušit konečné soudní rozhodnutí, i pokud se jeví, že je v rozporu s komunitárním právem : předběžná otázka : čl. 234 SES : Rosemarie Kapferer vs. Schlank & Schick GmbH
rozsudek ESD z 16.3.2006 C-234/04

Zastavení vyplácení finanční podpory poskytnuté z rozpočtu Společenství : výklad podmínek poskytnutí podpory : právo na obhajobu : ochrana dobré víry : Forum des migrants de l'Union européenne v. Komise ES
rozsudek ESD (Soud první instance) z 9.4.2003 T-217/01

Právní rozhledy, 2006, roč. 14, č. 12

K právu na placenou dovolenou : čl. 7 směrnice 93/104, resp. směrnice 2003/88 o některých aspektech úpravy pracovní doby : rozhodnutí o předběžné otázce, kterou vznesly Employment Tribunal, Leeds (C-131/04) a Court of Appeal – Civil Division (C-257/04) - Velká Británie : C.D. Robinson – Steele v. R.D. Retail Services Ltd. (C-131/04) a Michael Jason Clarke v. Frank Staddon Ltd. a J. C. Caulfield a spol. v. Hanson Clay Products (C-257/04)

rozsudek ESD z 16.3.2006 ve spojených věcech

C-131/04, C-257/04

Soudní rozhledy, 2006, roč. 12, č. 5

Odpovědnost za vadné výrobky : uvedení na trh distribuční společností, která je 100% dceřinou společností výrobce : směrnice 85/374/EHS : Declan O'Byrne

rozsudek ESD z 9.2.2006

C-127/04

Zneužití systému DPH a vyhýbání se jejímu placení : podmínky aplikace doktríny zneužití práva na systém DPH : Šestá směrnice o DPH : Halifax a další

rozsudek ESD z 21.2.2006

C-255/02

Projekty, jejichž realizace započala před přistoupením, nepodléhají povinnosti posuzování vlivů na životní prostředí : Komise v. Rakousko : poznámky k rozsudku a jeho relevance pro ČR

rozsudek ESD z 23.3.2006

C-209/04

Zkratky a vysvětlivky

ESD – Evropský soudní dvůr

SDES – Soudní dvůr Evropských společenství (oficiální název)

SD ESUO – Soudní dvůr Evropského společenství uhlí a oceli

Soud prvního stupně neboli Soud první instance (součást ESD)

Statistika. Demografie. Sociologie

Bernd Becker, Thomas Grundmann, Birgit Hein, Hermann Knichel

Die Erhebungen nach dem neuen Umweltstatistikgesetz von 2005

Šetření podle nového zákona o statistikách životního prostředí z roku 2005

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 5, S. 552-560

Studie nejprve seznamuje s důvody novelizace systému statistických šetření životního prostředí (Umweltstatistikgesetz 2005 - UStatG) v Německu. Dále se zaměřuje na popis nového systému těchto statistických šetření. 3 tab. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Umwelt

Josef Michl

Košík model 2005 : inflace

Euro, 2006, č. 29, s. 42-43

Autor upozorňuje, že Český statistický úřad připravuje revizi cenových indexů. Od ledna 2007 budou v ČR zavedeny nové cenové indexy, vypočítané na základě struktury spotřeby v roce 2005. Změní se jak některé komodity, z jejichž cen se indexy počítají, tak váha jednotlivých reprezentantů. Rubrika: Události : Ekonomika

Daniel O'Donnell

Nutzerleitfaden zur EU-Statistik : ein Überblick über die Verbreitungspolitik und die Produkte Eurostats

Průvodce uživatele statistikou EU : přehled o informační politice a produktech Eurostatu

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 5, S. 443-450

Od 1. října 2004 poskytuje Eurostat uživatelům veškerá data a elektronické publikace statistik EU zdarma na internetu. Uvedený příspěvek seznamuje se zkušenostmi poradenského centra EDS (Evropské datové služby) se sídlem v Berlíně, představuje produkty Eurostatu, vysvětluje přístupové cesty k databázím a informuje o budoucím vývoji poskytování statistických služeb v Evropské unii. 1 přehled, 2 schémata. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Europäische Statistik

Účetnictví

Manfred Lehmann

Bilanzielle Behandlung von Zuwendungen (Spenden) an gemeinnützige Einrichtungen

Způsoby účtování příspěvků (darů) veřejně prospěšným zařízením

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 24, S. 1281-1285

Účtování darů v zařízeních veřejně prospěšné činnosti, související otázky (např. které dary lze zahrnout do výkazu zisků a ztrát jako výnos či musí-li být rozlišeny dary účelově vázané a tzv. volné). K pojmu dar (příspěvek), jednotlivé druhy darů, nárok na vrácení daru v případě nevyhovění účelu plnění. Formy účtování darů v praxi. 2 tab. - Odkazy. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

Vladimír Hruška

IAS/IFRS - požadavky na zveřejňování. (11), IFRS 3 - Podnikové kombinace

Účetnictví, 2006, č. 6, s. 13-17

IFRS 3 z hlediska požadavků na zveřejňování. Cíle standardu, co se rozumí podnikovou kombinací, metoda koupě, požadavky na zveřejnění (podnikové kombinace uskutečněné během daného období a po rozvahovém dni - před schválením účetní závěrky ke zveřejnění).

Zdeněk Nejezchleb

Jak to vidí auditor : přezkoumávání hospodaření územního samosprávného celku

Obec & finance, 2006, roč. 11, č. 3, s. 48-49

Audit hospodaření obce, odlišnosti přezkoumání krajským úřadem a Komorou auditorů. Audit účetní závěrky a jeho odlišení od přezkoumání hospodaření. Postup přezkoumání, forma závěrečné zprávy, zaměření pozornosti auditorů.

Jiří Lanc

Perspektivy právní úpravy účetnictví územních samosprávných celků

Obec & finance, 2006, roč. 11, č. 3, s. 46-47

Právní úprava účetnictví územních samospráv v ČR, požadavek obsahové a systémové změny účetní závěrky. Změna konstrukce rozvahy a účetní metody (doplnění o výkaz zisků a ztrát). Výkaz změn vlastního kapitálu. Příloha účetní závěrky.

Raimund Rhiel, Ralph Stieglitz

Praxis der Rechnungslegung für Pensionen nach IAS 19 und FAS 87

Praxe vedení účetnictví pro důchody podle IAS 19 a FAS 87

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 26, S. 1385-1389

Komentář k praxi finančního výkaznictví (využity byly závěrky koncernů indexu DAX, kde mají penzijní závazky značný význam). Oceňování penzijních závazků, stanovení účetního úroku. Provázanost mzdového a důchodového trendu; povinnost zvyšovat každé tři roky důchod, resp. zohlednit v důchodu inflaci. Rigorous Assumption Setting Process, volba oceňovacích parametrů, CTA, SORIE. PBO, DBO (Projected Benefit Obligations, Defined Benefit Obligations). 4 tab. - Odkazy. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

Klaus Ruhnke

Prüfung von Jahresabschlüssen nach internationalen Prüfungsnormen

Revize ročních závěrek podle mezinárodních kontrolních norem

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 22, S. 1169-1175

Audit roční závěrky. Na základě novelizace 8. směrnice o obchodních společnostech a jejich povinném auditu závěrek se vedle národních kontrolních norem uplatňují i mezinárodní normy. K procesu standard-setting, působení mezinárodních norem a jejich porovnání s německými normami. Činnost a úkoly mezinárodních kontrolních institucí; IFAC, IDW, WPK, IOSCO, FEE, TAC, PIOB atd. Specifika kontrol závěrek podle standardu IFRS. - Odkazy. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

Účetní TIP

č. 14/2006

Společenství vlastníků jednotek (1.). Postřehy z daňové a účetní praxe - pohonné hmoty. Stálá provozovna zahraničního subjektu na území ČR. Zamezení dvojího zdanění - Finsko.

č. 15/2006

Daňová podpora výzkumu a vývoje. Společenství vlastníků jednotek (2.). Zamezení dvojího zdanění - Francie (daňová soustava Francie, mzdy a pracovní doba).

Veřejná správa

by Paul L. Posner

Accountability institutions and the policy process: The United States experience

Odpovědnost institucí veřejné správy a řízení veřejného sektoru: zkušenosti Spojených států

OECD journal on budgeting, 2006, vol. 5, no. 3, p. 71-96

Odpovědnost je nyní považována za významný prvek dobrého řízení ve veřejném sektoru. Samotný termín je složitý a zahrnuje hodně aspektů. V článku se rozebírají ustanovení a instituce související s řízením ve veřejném sektoru USA a hodnotí se, zda systémy odpovědnosti v řízení podporují výkonnost a důvěru. Tab. - Odkazy.

by Marc Evrard and Philippe Scutnaire

The "control" of public social security institutions in Belgium

"Řízení" institucí veřejného sociálního zabezpečení v Belgii

OECD journal on budgeting, 2006, vol. 5, no. 3, p. 57-70

Belgická vláda přenáší některé své úkoly na poloveřejné instituce. V systému sociálního zabezpečení existuje patnáct veřejnoprávních institucí, majících na starosti otázky zaměstnanosti a nezaměstnanosti, důchodů, rodinných přídatků a nemocenských a invalidních dávek. Ke zvýšení odpovědnosti a efektivnosti těchto institucí byla v polovině 90. let zavedena nová řídicí metoda, smlouva o výkonech. V článku se rozebírá, jak nové smluvní uspořádání funguje v praxi. 2 tab. - Bibliogr.

Jan Duben

Oběh dokumentů mezi ústředními orgány státní správy

Veřejná správa, 2006, roč. 17, č. 25, s. 20-21

Meziresortní komunikace v ČR; k projektu "Oběh dokumentů mezi ústředními orgány státní správy". Elektronické knihovny eKlep a e-Vláda s přístupem přes <http://icm.vlada.cz>. Funkce systému, práce s knihovnami. Proces vkládání materiálů do eKlep, využití služeb knihovny. Graf. Rubrika: Téma [VS]

Luboš Jemelka, Miroslava Pýchová

Postup podle zákona o státní kontrole a nový správní řád

Veřejná správa, 2006, roč. 17, č. 24, s. 10-12, 21-22

Vliv nového správního řádu na postup státních orgánů při výkonu jejich působnosti v oblasti veřejné správy. K postupu provádění státní kontroly (zaměřené na hospodaření s hmotnými a finančními prostředky ČR), zásada zákonnosti, zásada ochrany veřejného zájmu, zásada zjišťování stavu věci, zásada rychlosti řízení. Uplatnění zajišťovacích prostředků, podpůrná ustanovení (institut vykázání z místa konání úkonu atd.). Zákon č. 552/1991 Sb., zákon č. 500/2004 Sb., zákon č. 413/2005 Sb., zákon č. 71/1967 Sb. Rubrika: Konzultace

Veřejné finance. Rozpočet

And the money comes pouring in : the budget

A peníze se hrnou : rozpočet

The Economist, July 15th 2006, vol. 380, no. 8486, p. 41-42

Díky rostoucím příjmům z daní bude schodek amerického rozpočtu za fiskální rok 2006 o 30 % nižší, než Bílý dům očekával ještě před půl rokem. V článku se rozebírá, jaké zásluhy na tomto vývoji má snížení daní prosazené prezidentem Bushem. Fiskální uvolnění mohlo podpořit oživení, ale větší díl zásluh se přisuzuje zvláštnostem současného hospodářského cyklu se slabým růstem mezd a silnými zisky podniků. Diagr.

Die Ausgaben- und Einnahmenentwicklung im Bundeshaushalt bis zum 1. Quartal 2006

Vývoj příjmů a výdajů německého státního rozpočtu v prvním čtvrtletí 2006

Monatsbericht des BMF, Mai 2006, Nr. 5, S. 41-51

Příspěvek seznamuje s vývojem rozpočtových příjmů a výdajů v Německu v prvním čtvrtletí roku 2006 a porovnává jej s vývojem v prvním čtvrtletí 2005. Kromě toho vysvětluje hlavní výdajové položky a též stručně zmiňuje změny týkající se zejména účtování příjmových a výdajových položek ve státním rozpočtu. 9 tab. Pozn. Rubrika: Analysen und Berichte

Anna Alferyová

Až voliči vstřízliví

Euro, 2006, č. 26, s. 72-73

Článek seznamuje s výsledky výzkumu WIF (Institutu ekonomického výzkumu) v Curychu, který empiricky analyzoval v 74 zemích otázku, zda větší vládní výdaje přispívají k vyšší životní spokojenosti obyvatel. Uvedená studie dokládá, že moderní vlády s menšími výdaji poskytují větší životní standard. - Autorka čerpala informace z článku Constantina Gurdgieva v květnovém vydání časopisu Business & Finance. Rubrika: Hyde park

Bundespolitik und Kommunal финанzen [2005]

Rozpočtová politika státu a komunální finance [2005]

Monatsbericht des BMF, Juni 2006, Nr. 6, S. 49-56

Příspěvek analyzuje vývoj místních rozpočtů v Německu (bez městských států) v roce 2005 a rozpočtovou politiku spolkového státu ve vztahu k místním financím. Kromě celkové finanční situace na komunální úrovni zkoumá též příspěvek státu ke konsolidaci místních rozpočtů, politiku státu na podporu rodin s dětmi (příspěvek státu vyplácený obcím na péči o školky, jesle aj.), postup reformy federálního uspořádání spolkového státu aj. 4 tab., 3 grafy. Pozn. - Lit. Rubrika: Analysen und Berichte

Ed W. M. T. Westerhout

Does ageing call for a reform of the health care sector?

Vyvolává stárnutí obyvatelstva potřebu reformy zdravotní péče?

CESifo Economic studies, March 2006, Vo. 52, No. 1, p. 1-31

Studie kriticky analyzuje důkazy tvrzení, že stárnutí obyvatelstva ve vyspělých zemích zvyšuje poměr zdravotních výdajů k HDP, neboť zdravotní výdaje korelují pozitivně s věkem a současný pokles počtu

pracovních sil snižuje vytvořený HDP. Ukazuje, že pro celkové posouzení efektů stárnutí je třeba zohlednit i faktory, které nejsou demografického charakteru. 4 tab., 2 grafy. Pozn. - Angl. res. - Lit

Blažena Petrlíková

Dotace ze státního rozpočtu a z rozpočtů územních samosprávných celků

Unes - účetnictví neziskového sektoru, 2006, roč. 4, č. 3, s. 15-23

K problematice poskytování dotací z veřejných zdrojů v ČR a jejich zobrazení v účetnictví a to jak z pohledu příjemců, tak i z pohledu poskytovatelů. Obsah pojmu dotace (rozpočtová pravidla), porušení rozpočtových pravidel, problematika zadržení peněžních prostředků státního rozpočtu, porušení rozpočtové kázně, finanční vypořádání dotace, postup při poskytnutí dotace, poskytovatelé dotací, některé postupy účtování u jednotlivých příjemců dotací, dotace poskytované z rozpočtů územních samosprávných celků z pohledu příjemce, některé povinnosti poskytovatelů dotací (vedení centrální evidence poskytnutých dotací, předkládání údajů o čerpání prostředků SR, kontrola poskytnutých dotací atd.). Doplněno příklady. 1 schéma.

Ergebnisse der Steuerschätzung vom 8. bis 11. Mai 2006

Výsledky daňových odhadů z 8.-11. května 2006

Monatsbericht des BMF, Mai 2006, Nr. 5, S. 35-40

Příspěvek informuje o výsledcích 127. zasedání pracovní skupiny "Daňové odhady", konaného ve dnech 8.-11. května 2006 v Saarbrückenu. Odhady se týkají daňových příjmů v Německu v letech 2006-2010, a to na bázi současné právní úpravy zdanění, s výjimkou zohlednění zvýšení daně z obrátu a pojistné daně obsaženého v doprovodném rozpočtovém zákoně 2006, který ještě nebyl definitivně schválen. 4 tab. Rubrika: Analysen und Berichte

Florence Barjou

European public finances: the ECB encourages market discipline

Evropské veřejné finance: ECB podporuje tržní disciplínu

Conjoncture, May 2006, Nr. 5, p. 2-13

V listopadu 2005 objasnil prezident ECB postupy banky na otevřeném trhu a řekl, že nebudou nadále přijímány vládní obligace jako zaručené, pokud budou hodnoceny u Standard & Poors a Fitch níže než A- nebo A3 u Moody's. Dříve se běžně předpokládalo, že evropské státní obligace nesou stejné riziko nezaplacení. I když hodnocení státních dluhů suverénních zemí EMU se většinou pohybuje nad kategorií A-, má uvedené rozhodnutí přímé následky. Pakt stability a růstu nechrání státní účty. Dosud nominální dlouhodobé úrokové sazby výrazně konvergovaly s měnovou unií, navzdory značně odlišným rozpočtovým situacím členských zemí, což budilo dojem, že rozdíly státních obligací na trzích jsou minimální. ECB dala nyní najevo, že nebude fungovat jako věřitel poslední instance a že zavede hierarchický systém státních dluhopisů. Různá rozpočtová situace a růst se odrazí odpovídajícím způsobem v pojistném riziku. Podrobná analýza politiky ECB a rozpočtové situace zemí Evropské měnové unie včetně odhadu perspektiv dalšího vývoje, s číselnými údaji pro období cca od r. 1995 a prognózami, resp. plánovaným vývojem až do r. 2050. 8 grafů, 9 tab. Pozn. - Odkazy.

Zdenka Růžicková

Hospodaření rozpočtů územních samosprávných celků za rok 2005

Veřejná správa, 2006, roč. 17, č. 23, střed. příl. (12 s.)

Celkové výsledky hospodaření krajů, obcí a DSO (dobrovolné svazky obcí) v roce 2005. Bilance příjmů a výdajů; dotace a půjčky (z rozpočtů kapitol). Běžné výdaje, vývoj a souhrnné údaje o zadluženosti. 2 grafy, 11 tab.

Emilio Torres, J. Santos Domínguez-Menchero

The impact of second homes on local taxes

Dopad druhého bydliště na místní daně

Fiscal studies, June 2006, Vol. 27, No. 2, p. 231-250

Příspěvek představuje metodologii odhadování dopadu druhého bydliště (letních bytů) na místní daňové příjmy. Vychází z předpokladu, že větší přesuny obyvatel vedou k vyšším veřejným výdajům, a vypracovává model sledující vztah mezi vybranými místními daněmi a počtem druhých bytů na venkově.

Konkrétní údaje jsou uvedeny pro dvě významné rekreační lokality ve Španělsku - Costa del Sol a Costa Blanca. 3 tab., 5 grafů, 1 obr., vzorce, příl. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Lubomír Chaloupka

Jak si stojí vládní sektor

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 26, s. 71-72

K problematice hospodaření veřejného rozpočtu v ČR. Deficit a dluh vládního sektoru (odhady v metodice ESA 95 pro rok 2006, rozdíly v odhadech). Procedura nadměrného schodku. 2 grafy.

Krishna Guha and Holly Yeager

Less equals more? Why Bush believes higher revenues vindicate his tax cuts

Méně znamená více? Proč Bush věří, že vyšší příjmy potvrzují správnost jeho daňových škrťů

Financial Times, 19.7.2006, no. 36129, p. 13

Pro republikány jsou nečekaně vysoké příjmy z daní v USA potvrzením základního článku jejich víry, že snižování daní podporuje růst. Ekonomové jsou ve svých analýzách strážlivější. Článek přináší některé myšlenky z probíhající diskuse, nakolik představovalo snížení daní v r. 2001 a 2003 fiskální stimul. Diagr.

Pavel Páral

Maďarskou cestou : rozpočty na léta 2007 až 2009

Euro, 2006, č. 29, s. 30-31

Kritický příspěvek k rozpočtové politice odstupující Paroubkovy vlády vychází z dokumentu připraveného Ministerstvem financí pro jednání vlády na konci dubna 2006 (Návrh střednědobých výdajových rámců na léta 2007 až 2009). Z něho autor odvozuje nepravděpodobnost splnění konvergenčních kritérií pro zavedení eura v ČR v roce 2010 a rekapituluje problémy státního rozpočtu jak na straně příjmů, tak zejména na straně výdajů. 1 tab., 1 diagr. Rubrika: Události : Makroekonomika

Mittelfristige Perspektive der öffentlichen Haushalte

Střednědobá perspektiva veřejných rozpočtů

Monatsbericht des BMF, Mai 2006, Nr. 5, S. 63-67

Příspěvek rekapituluje výsledky konsolidačního úsilí v oblasti veřejných výdajů v Německu od roku 2003 a vymezuje perspektivu pro období 2006 až 2009. Zdůrazňuje přitom pokračování těchto konsolidačních snah spojené současně s úsilím o stabilizaci příjmové kvóty. Za daných podmínek by pouhé pokračování restriktivní výdajové politiky nemohlo splnit úkol dosáhnout do roku 2007 požadované tříprocentní hranice deficitu podle maastrichtských kritérií. 4 grafy. Rubrika: Analysen und Berichte

Věra Kameníčková

Místní rozpočty v roce 2005 : předběžné výsledky státního závěrečného účtu za uplynulý rok

Obec & finance, 2006, roč. 11, č. 3, s. 14-16

Výsledek hospodaření veřejných rozpočtů v roce 2005; vývoj příjmů a výdajů, úroveň veřejného dluhu, rozpočty krajských samospráv, rozpočty obcí, místní dluh. V tabulkách a grafech příjmy a výdaje obcí, struktura dluhu obcí, tempo růstu obecního dluhu v období 2001-2005. 8 tab., 2 grafy.

Ross Guest

Population ageing, fiscal pressure and tax smoothing: a CGE application to Australia

Stárnutí obyvatelstva, fiskální tlak a daňové doladování : aplikace modelu všeobecné rovnováhy na Austrálii

Fiscal studies, June 2006, Vol. 27, No. 2, p. 183-203

Příspěvek analyzuje fiskální tlaky, které vznikají v důsledku stárnutí obyvatelstva, pomocí modelu všeobecné rovnováhy (CGE - computable general equilibrium model) aplikovaného na Austrálii. Provádí přitom porovnání výsledků této analýzy s výsledky nedávné studie zadané vládou. 2 tab., 4 grafy, vzorce, 2 příl. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Walter Nonneman, Pavol Ochotnický

Public finance management reform in the Slovak Republic versus the Belgian public finance management system

Reforma správy veřejných financí na Slovensku versus systém řízení veřejných financí v Belgii

Ekonomický časopis, 2006, roč. 54, č. 2, s. 183-198

Studie srovnává současný stav implementace reformy veřejných financí na Slovensku s existujícím systémem řízení veřejných financí v Belgii. Popisuje hlavní prvky institucionálního uspořádání a rozpočtového procesu na Slovensku a v Belgii, upozorňuje na hlavní rozdíly v obou systémech a hledá podněty pro další zlepšení řízení veřejných financí v těchto zemích. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Struktur und Verteilung der Steuereinnahmen : langfristige Trends und aktuelle Entwicklungen unter Einbeziehung der mittelfristigen Steuerschätzung

Struktura a rozdělení daňových příjmů : dlouhodobé trendy a aktuální vývoj se zohledněním střednědobého daňového odhadu

Monatsbericht des BMF, Juni 2006, Nr. 6, S. 41-47

Příspěvek zkoumá pravděpodobné změny v daňové struktuře a rozdělení daňových příjmů v příštích letech v Německu, příp. zvažuje mezinárodní kontext tohoto dlouhodobého vývoje. Vychází přitom z daňového odhadu z 8.-11.5.2006, ve kterém je uvedena prognóza daňových příjmů v Německu pro období 2006-2010. 7 grafů. Pozn. - Lit. Rubrika: Analysen und Berichte

Karel Machala

Většina zemí nemá zdravé veřejné finance : finanční sektor a veřejné rozpočty

Bankovníctví, 2006, roč. 14, č. 6-7, s. 8-9

Saldo veřejných rozpočtů zemí OECD (2002-2004), situace v ČR. Efektivita zadlužování státu a Friedmanovo pravidlo, Keynesovy proticyklické rozpočty. Veřejné finance a finanční sektor. 2 grafy. K tématu viz i čl. na s. 10-11 téhož čísla časopisu "Maastrichtské dluhové kritérium: jak si stojí ČR?", jehož součástí je stručný příspěvek "Banky na příjmové straně rozpočtu".

David Hauner

Why too much public sector lending can be harmful

Proč příliš velké zadlužení veřejného sektoru může škodit

IMF Survey, 2006, vol. 35, no. 11, p. 170-171

Vlády mnoha zemí se středními příjmy v posledních letech snižují svůj zahraniční dluh a více spoléhají na domácí financování. Jde o vítaný jev, protože domácí dluh nenese rizika spojená s dluhem vedeným v zahraničních měnách. Na druhou stranu však v mnoha těchto zemích vládní dluh zabírá stále větší podíl na úvěru, který má ekonomika k dispozici. Příspěvek shrnuje hlavní myšlenky ze studie MMF, která zkoumá potenciální záporné důsledky tohoto trendu pro vývoj finančního sektoru. Graf. Odkaz.

Zdravotnictví

by Chris Giles

Healthcare costs rising faster than GDP : OECD

Náklady na zdravotnictví rostou rychleji než HDP: OECD

Financial Times, 27.6.2006, no. 36110, p. 4

Stručná informace o růstu výdajů na zdravotnictví v zemích OECD. Diagr.

Zemědělství

J. Klíma, M. Palát (Sn.)

Analysis of the development of the economic account for agriculture of the Czech Republic

Analýza vývoje souhrnného zemědělského účtu České republiky

Agricultural economics, 2006, Vol. 52, No. 5, p. 205-208

Příspěvek analyzuje vývoj souhrnného zemědělského účtu České republiky v období 1998-2003, posuzuje vliv jednotlivých částí souhrnného zemědělského účtu. Pro matematicko-statistickou analýzu byly použity metody regresní a korelační analýzy a trendy vývoje. 2 tab., 7 grafů. Pozn. - Angl. a čes. res. - Lit.

Andrzej Czyżewski, Agnieszka Poczta, Łukasz Wawrzyniak

Interesy europejskiego rolnictwa w świetle globalnych uwarunkowań polityki gospodarczej

Zájmy evropského zemědělství ve světle globálních podmínek hospodářské politiky

Ekonomista, 2006, nr 3, s. 347-369

O podmínkách, za kterých členské země EU provádějí hospodářskou a zemědělskou politiku. Jsou popsány univerzální zásady zemědělské politiky, které vyplývají z nezbytnosti zpětně převést hospodářské přebytky do zemědělství. Dále je proveden rozbor hospodářské politiky jednotlivých členských zemí po MacSharryho reformě (dopad na agrární politiku). Bylo prokázáno, že státy sledovaly pravidlo kyvadla. To spočívá ve střídavém použití různých forem měnové a fiskální politiky. Na základě zjištěných skutečností byl sestrojen model kyvadla dovolující určit charakter hospodářské politiky prováděné v daném časovém intervalu a ověřen na datech několika zemí EU. Byly určeny vzájemné vztahy mezi hospodářskou a zemědělskou politikou charakterizující období po r. 1991 a zdůrazněno, že navzdory vlivu konjunktury na cenové nůžky příjmů v zemědělství neexistuje vztah mezi příjmy zemědělců a většinou makroekonomických ukazatelů. To dovoluje učinit závěr, že Společná zemědělská politika má prospěšný vliv na stabilizaci a snižování nerovností důchodů v zemědělství. 2 grafy, 4 tab., vzorce. - Angl. a rus. res. - Bibliogr. Rubrika: Artykuły

Životní prostředí

Martin Wolf

Taxation can give the earth a chance

Daně mohou dát zemi šanci

Financial Times, 19.7.2006, no. 36129, p. 15

Článek hledá odpověď na otázku, co se dá dělat se změnou klimatu. Jedním z návrhů je přejít od emisních povolenek k dani z uhlíčitých emisí a přednosti a nedostatky tohoto návrhu se rozebírají. Autor má za to, že Kjótský protokol je jen gestem, a nikoliv ucelenou politikou ochrany životního prostředí. Dobrým začátkem by bylo silně investovat do nových technologií a dohodnout se na společné dani, ale zřejmě ani to se nepodaří. Graf, diagr. Odkazy.

Životní úroveň

Michal Hönsch

Globální chudoba a hlavní příčiny její pretrvávání

Mezinárodní vztahy, 2006, roč. 41, č. 2, s. 71-95

Přetrvávající globální chudoba v současnosti a její příčiny. Politika Světové banky a Mezinárodního měnového fondu. Nedodržování mezinárodních závazků oficiální rozvojové pomoci, únik mozků. Proč bojovat proti chudobě. 4 grafy, tab. - Angl. abstrakt - Lit.

Tomáš Lindner, Michal Strnad

Světová banka a vývoj jejích strategií v boji proti chudobě

Mezinárodní vztahy, 2006, roč. 41, č. 2, s. 120-142

Úloha Světové banky v mezinárodním boji proti chudobě. Vývoj strategií SB v boji proti chudobě v jednotlivých desetiletích - 50. a 60. léta ("růst vše vyřeší"), obrat v 70. letech (prezidentem SB R. McNamara), 80. léta (dekáda "strukturálního přizpůsobování"), 90. léta (potírání chudoby), Millennium Development Goals, nejnovější strategie SB - Poverty Reduction Strategy Papers, příklad PRSP (Zambie). Tab., schéma. - Angl. abstrakt - Lit.

Ostatní

Martial Foucault

Europe de la défense : le mythe du passager clandestin

Obrana Evropy : mýtus o černém spolucestujícím

Problemes économiques, 2006, no 2900, p. 39-42

Na národní úrovni se kolektivní preference ve sféře obrany projevují zdaněním. To neplatí v případě unijní úrovně. Každý stát má své vlastní vnímání mezinárodních hrozeb, Společná bezpečnostní a obranná politika spočívá na rozhodnutích přijatých na národní úrovni a financování společné politiky není optimální. Tak zatím co vše vede k představě, že státy budou mít silný sklon k chování neplatiče, "černého pasažéra", výzkumy vedou k mírnějším výsledkům, především vzhledem k vlivu soukromých zisků podněcujících země ke spolupráci. V tabulce vojenské výdaje jednotlivých států EU v letech 1981 a 2002 (v % HDP) a úroveň internalit (vyjadřující rozdíl mezi celkovými výdaji na obranu Evropy a rozpočtovými příspěvky jednotlivých států) v letech 1986 a 2002 a vývoj v tomto období. Tab. - Odkazy.

The new powers in giving : philanthropy

Nové pravomoci v dávání : filantropie

The Economist, July 1st 2006, vol. 380, no. 8484, p. 65-67

Přehled největších nadací na světě, spojení nadace Billa a Melindy Gatesových s dalším magnátem Warrenem Buffettem, příležitosti a rizika Gatesovy nadace. Rubrika: Special report [Ec]

Markéta Peňázová

Privatizace stavebního řízení

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 28, s. 34-36

Komentář k novému stavebnímu zákonu (č. 183/2006 Sb.). Rozšíření a upřesnění řady pojmů stavebního práva, změny ve způsobu spolupráce orgánů územního plánování s dalšími orgány, které hájí veřejné zájmy, změna procesu a nástrojů územního plánování, novinky v územním řízení, v ohlášení a u stavebního povolení, institut autorizovaného inspektora apod.

Alyson J. K. Bailes et Caroline Holmqvist

Quel rôle pour le secteur privé? : économie et sécurité

Jakou roli pro soukromý sektor? : hospodářství a bezpečnost

Problemes économiques, 2006, no 2900, p. 33-38

Vzájemné prolínání hospodářské a bezpečnostní sféry ztrácelo během studené války na výraznosti. Události poslední doby, jako např. teroristický útok 11. září 2001 v USA, či vývoj typu rostoucí privatizace jistých vojenských činností znovu ukazují, že v případě obrany a bezpečnosti je vzájemná závislost soukromého a veřejného sektoru nevyhnutelná. Jestliže státy v těchto oblastech pokračují ve vykonávání základní regulační funkce, podniky pak mají rovněž vedle vlád a mezinárodních institucí zásadní roli při řešení problémů souvisejících s bezpečností. - Lit.

ZKRÁCENÉ PŘEKLADY ODBORNÝCH ČLÁNKŮ

Norbert Häring

Schwarzes Loch USA

Černá díra USA

Handelsblatt, 12.6.2006, Nr. 111, S. 11

Jak ekonomové v americké platební bilanci našli tmavou hmotu, studené fúze a další hluboká tajemství ...

Pokud sledujete debaty o stavu světové ekonomiky, měli byste si osvojit odbornou slovní zásobu z astrofyziky a jaderné fyziky. Makroekonomické debaty se nyní totiž točí okolo pojmů „tmavá hmota, černé díry a studené fúze“.

Tuto módu zavedli dva harvardští ekonomové R. Hausmann a F. Sturzenegger na přelomu roku ve studii *Global Imbalances or Bad Accounting? The Missing Dark Matter in the Wealth of Nations*. Provokativní studie inspirovala další ekonomy, aby i oni ve svých pracích vytvářeli fyzikální analogie.

Tmavá, neviditelná hmota figuruje ve vesmírné fyzice, když je potřeba objasnit jinak nevysvětlitelné jevy. Ve světové ekonomice je takovým jevem deficit výkonové bilance USA, který v letech 1980-2004 dosáhl 4,5 biliónu dolarů. Podle teorie zahraničního obchodu by americké zadlužení v zahraničí muselo vzrůst o stejnou částku - a země by už vlastně měla být na pokraji platební neschopnosti. Ve skutečnosti však USA zaznamenaly v roce 2004 stejně jako v roce 1980 příjmový přebytek z kapitálového majetku ve výši 30 miliard dolarů. Čisté zadlužení se nezvýšilo o 4,5 biliónu, nýbrž jen o 2,7 biliónu. Téměř dva bilióny podle Hausmanna a Sturzeneggera tvoří tmavá hmota - jde o výkony, které USA sice exportují a dostávají za ně úhradu, přímému pozorování statistiků však unikají. Výsledek jejich analýzy: deficit výkonové bilance USA není reálným problémem, nýbrž jen statistickým artefaktem.

V jedné věci jsou zajedno i ostatní ekonomové, kteří se detailně zabývali statistikami k americkému zahraničnímu obchodu a k mezinárodní majetkové pozici USA: údaje o americkém zahraničním obchodě nejsou příliš vhodné. Tím však názorová pospolitost končí.

Např. Daniel Gros, ředitel bruselského Center for European Policy Studies argumentuje: problémy statistiky vedou k tomu, že deficit zahraničního obchodu a zadlužení USA jsou podhodnoceny a ne nadhodnoceny. Pro vysvětlení tohoto jevu nevyužívá tmavé hmoty, ale „statistické černé díry“, v níž mizí zahraniční investice v USA, a to především zahraniční investice do cenných papírů a nemovitostí. Gros: „Rozměrnost černé díry se nedá změřit, lze ji jen postihnout masou v ní zmizelé hmoty“.

Jak investice mizí v černé díře, ukazuje Gros na příkladu čistého zahraničního zadlužení roku 2000 - zveřejněného v oficiální statistice v roce 2001 a po následných revizích v roce 2005. Statistici nejprve vyčíslili čisté zadlužení na necelé 2,2 biliónu dolarů, o 4 roky později to bylo už jen 1,6 biliónu dolarů. Okolo půl miliardy dolarů zahraničních portfoliových investic v USA zmizelo, přitom ale náhle došlo k navýšení hodnoty amerických zahraničních investic o 200 mld. dolarů. Zahraniční investice zmizely při přechodu z původního šetření ke zjištění konečného stavu.

Evidence toků probíhá na základě sdělení amerických obchodníků s cennými papíry o prodeji cenných papírů (CP) do zahraničí. To v případě CP funguje ještě obstojně, pro zjišťování faktického stavu se vychází z hlášení držitelů amerických cenných papírů. Pokud uchovává cizinec CP jinde, jeho americký majetek mizí v černé díře statistiky. Čistý zahraniční dluh USA pak vychází nižší, než je. Pokud takto každý rok zmizí miliardy dolarů, po desetiletích je to hromada peněz.

O stavu amerických nemovitostí, které cizinci drží pro soukromé účely, nemají statistici podle Grosova šetření vůbec žádné zdroje informací - tento typ investice se vůbec nezohledňuje.

Celkově dochází Gros k závěru, že problém výkonové bilance USA je cokoli jiného než statistický artefakt - spíše hořká realita. Překvapivě nízké nárůsty zadlužení se většinou vysvětlují tím, že zahraniční zadlužení se masivně a ve stále větší míře odepisuje.

Ale proč potom dosáhly USA právě od roku 2004 kapitálových příjmů ze zahraničí ještě vyšších nežli oteklo opačným směrem? Hausmann a Sturzenegger tento jev vysvětlují exportem tmavé hmoty. Jako

příklad uvádějí ekonomové vývoz know-how a pojistných plnění: pokud je McDonald či Walt Disney v zahraničí aktivní, exportuje se tak obchodní know-how, což v zahraničí vyprodukuje zvláště vysoký výnos. V obchodních statistikách se to ale neobjeví, argumentují harvardští ekonomové. K tomu přispívá fakt, že celý svět chce mít dolary a americké státní půjčky, protože jsou spojovány s vysokou bezpečností a flexibilitou – i tyto pojistky v portfoliích jsou skrytým exportním šlágre USA.

Willem Buiters z londýnské School of Economics a Daniel Gros se v samostatných studiích blíže věnovali výnosům amerických přímých investic a přímých zahraničních investic v USA a dospěli k podobnému výsledku. Konstatují, že sice existuje statistický problém, ale že vede jiným směrem. Američané na přímých investicích nedosahují mimořádně vysokých výdělků, diskrepance v tocích příjmů nastává proto, že cizinci u svých přímých investic v USA již desítky let docilují jen směšných výnosů. Možným vysvětlením je, že USA jsou zemí s relativně vysokým zdaněním podniků – na rozdíl od mnoha zemí, v nichž americké podniky vyrábějí. Americké podniky působící v zahraničí pocítují tedy v průměru mnohem nižší stimulaci než zahraniční podniky v USA, aby snižovaly dosažené zisky. Buiters uvádí: pokud zahraniční investice v USA dosáhly pouze 5procentního výnosu, pak by se přebytek kapitálových příjmů USA v roce 2004 ve výši 36 mld. dolarů změnil v deficit 125 mld. dolarů.

Buiters objevuje i další problém statistiky důchodu z kapitálu. Američtí investoři dostávají za nejisté dlužní tituly z prudce se rozvíjejících zemí relativně vysoké úroky. I když nejsou zaplacený – jako je tomu v případě Argentiny, evidují statistiky přírůstky. Teprve až když se konstatuje nedobytnost pohledávky, dojde ke korekci majetkové pozice, ne však už v účtu příjmů.

Ve 4. čtvrtletí 2005 odváděly USA po dlouhé době vyšší kapitálové příjmy do zahraničí. Buitersovo resumé: „Hausmann a Sturzenegger neobjevili tmavou hmotu, spíše studenou fúzi“. Deficit zahraničního obchodu není na delší dobu únosný – a důsledkem bude devalvace dolaru o min. 30 procent. Kdy k tomu ale dojde, nedokáže říci nikdo.

Donata Riedel

Analyse: Selbstsblockade

Analýza: sebeblokáda

Handelsblatt, 8.8.2006, Nr. 151, S. 8

Pokud někdo pročítá zprávu Spolkového účetního dvora o efektivitě finančních úřadů, nechtě se znovu a znovu dívat na datum zveřejnění: stojí tam červenec 2006, ale jen těžko tomu uvěříte. Zpráva líčí finanční úřady, jejichž byrokratické klišé předstihuje i dobu císaře Viléma.

Finanční úředníci potřebují více než polovinu pracovního času na činnosti jako je došlá pošta a evidence písemností. Ke každému daňovému přiznání přistupují stejně, bez ohledu na výši deklarovaného příjmu. Hrabou se v horách papírů a příliš často musí sami zadávat do počítače údaje určené ke zpracování. V ničem není systematika: podvody s DPH, které jsou pro stát nejdražší, se stále ještě cíleně nesledují. V odděleních podnikového auditu jsou neobsazená místa, ačkoli tito úředníci fiskálu přinášejí mnohem více, než stojí jejich platy.

Pokud se někdo domnívá, že už to nemůže být horší, nezná asi reakci zemských ministrů financí na tuto zprávu: ti totiž většinou odmítli návrh účetního dvora, aby zemím byla odebrána úloha, kterou prostřednictvím finančních úřadů tak špatně plní, a byla přenesena na stát – konkrétní návrhy na zlepšení od nich ale nevzešly. Zdá se, že na úbytě zajde i počáteční elán černo-červené koalice, že v tomto legislativním období dojde v rámci reformy federalismu k novému finančnímu uspořádání státu: země chtějí nejprve vyčkat rozhodnutí Spolkového ústavního soudu o rozpočtu země Berlín a ne přemýšlet o tom, kdo by jakou daň efektivněji vybíral.

Stát nebo země? Pravděpodobně se nejedná o rozhodující otázku. Zpráva účetního dvora popisuje hlavní neduh: v reálně existujícím federalismu jsou dnes všechny německé země i stát pověřeny finanční správou. Proto také často není nikdo kompetentní, natož pak odpovědný. Každá změna správního předpisu vyžaduje alespoň jednu pracovní skupinu tvořenou ze zástupců země a státu, 16 zemí a stát se musí na stanovisku sjednotit – tak je zaručeno, že je vždycky někdo proti.

V těchto rokováních „sedmnáctky“ projednávali úředníci 13 let podrobnosti celostátního softwarového systému, po loňském neúspěchu přešla záležitost do kompetence státu. Ten ji pravděpodobně ale rychle

ztratí, jakmile dostane projekt podobu – některé zemi se prostě nebude nějaký detail líbit. V případě pochybností budou bohatší jižní země hlasovat pro komplexnější řešení a ty chudší severní země pro to lacinější. A nakonec si to pak každá země přizpůsobí po svém. Jednotlivé finanční úřady tedy zaslouží od daňových poplatníků spíš politování nežli kritiku.

Bez ohledu na modernizaci správy, která v mnoha obcích probíhá, musejí finanční úředníci snášet předpotopní strukturu a nevyhovující počítačové systémy. Navíc je vláda i spolková rada zasypávají stále novými předpisy, o zbytek se postarají soudy.

Čím méně toho finanční úředníci prokouknou, tím jednodušší to pak mají poplatníci při legální i nelegální „optimalizaci“ daňových odvodů pro fiskál, takže ti poctiví si někdy připadají jako hlupáci.

Pro reformu federalismu II je tedy nejvyšší čas. Přinejmenším sjednocení softwaru a boj s podvody v oblasti DPH je potřeba centralizovat na úroveň státu. Nejen účetní dvůr si přeje, aby země uvedly důvody pro zachování decentralizace, když ji obhajují. Nikdo je k tomu ale nemůže nutit, takže není vyloučeno, že i za deset let budeme ohromeně listovat ve zprávě účetního dvora – všechny kritizované body v té letošní se nacházely už ve zprávě z roku 1993.

Stefanie Müller

Grauer Markt, blauäugige Anleger

Šedý trh, naivní investoři

Handelsblatt, 6.7.2006, Nr. 128, S. 26

Barbara Long je původem Angličanka a žije v Madridu. Z toho, co ji potkalo, se nemůže vzpamatovat. Dozvěděla se totiž až ze zpráv a ne od svého španělského investičního poradce, že končí podnik, jemuž spolu s manželem svěřili 60 000 eur. Televize informovala, že policie prohledala kanceláře firmy Afinsa v Madridu a zadržela devět osob. Aukční dům Afinsa orientující se na investice do umění, který působil 26 let, je nařčen z falšování bilancí, praní peněz a investičního podvodu ve velkém stylu.

Pro investující ženu je to zcela nepochopitelné, vždyť podle obchodních zpráv vykazoval podnik obrát ve výši 600 mil. eur a vlastnil 24 filiálek v zahraničí. Současně s Afinsou byly prohledány kanceláře španělského zásilkového domu Fórum Filatélico, zaměřeného na poštovní známky, který působil 25 let a vykazoval obrát 840 mil. eur. Jak se vyšetřovatelé domnívají, oba podniky „pracovaly“ společně. Současný stav vyšetřování naznačuje, že se jedná o největší investiční podvod v dějinách Španělska a je velmi pravděpodobné, že 400 000 lidí už neuvidí ze své investice do známek ani cent. Mnohé z nich jsou totiž falšované nebo nemají zdaleka tu hodnotu, v jaké je podniky prezentovaly.

Podle informace Spolkového kriminálního úřadu a německého vyslanectví se podvod netýká žádného Němce, je ale známo, že u podvodných podniků investovalo cca 20 000 Portugalců.

Pět dní po šokující zprávě objevili vyšetřovatelé k velké radosti Barbary Long černá konta ve Švýcarsku a dalších daňových rájích – se 240 milióny eur. Naděje na návrat peněz však brzy pohasla: celková škoda zatím není vyčíslena a finanční pasivum obou podniků dosahuje podle prokuratury okolo 5 miliard eur. Jde o závratnou insolventci, která postihuje i zaměstnance, kteří jsou většinou přesvědčeni o nevině svých šéfů. Ti byli zadrženi a zatím jen přiznali, že prodejní ceny sbírek poštovních známek neodpovídaly skutečné hodnotě (Afinsa si přirázela 1000 %) a že do obchodu byla zapojena i padělatelská dílna.

Afinsa a Fórum Filatélico nepodléhají ani bankovnímu, pojišťovacímu či burzovnímu dozoru, kontroluje je pouze ministerstvo zdravotnictví a spotřeby – a to v ohledu šetření na šedém kapitálovém trhu zcela selhalo. Organizace na ochranu spotřebitelů vůbec nemohou zvládnout záplavu stížností a žádají od vlády finanční podporu na vedení hromadných žalob, ministerstvo přislíbilo 2 milióny eur. Svazy ochránců spotřebitele Adicae a Ausbanc, které před oběma podniky varovaly již léta, chtějí zažalovat stát, protože měl zasáhnout dříve – „vždyť ten investiční systém páchl na míle daleko“.

Investorka B. Long se nyní stejně jako další poškození ve Španělsku ptá, jak jen mohla být tak naivní a věřit, že známky skutečně mohou vynášet slibovaných 5-10 procent. Bylo to zřejmě tím, že dividendy z peněz uložených před šesti lety byly vypláceny velmi přesně a každý rok je dostávala ve 12měsíčním předstihu.

Realizovat takové platby bylo zřejmě možné jen proto, že podniky fungovaly na pyramidovém systému. Vždy se našlo dost nových investorů, kteří svými vklady zaplatili dividendy dříve zapojených klientů; na rozdíl od smlouvy se však nevytvářely rezervy na případný odkup sbírek. Před soud nyní předstoupí i auditoři obou firem, kteří v účetnictví firem neshledali žádné nesrovnalosti. Prezident německé pojišťovací společnosti Allianz není však toho názoru, že by auditoři podvodný systém kryli a domnívá se, že opravdu

není snadné jej odhalit. Podle něj je hlavním důvodem dlouhého trvání španělské pyramidy lehkověrnost mnoha Španělů, kteří navíc nemají o investičních produktech ani zdání. Mnozí se jednoduše spolehli na to, co řekl příbuzný či přítel a předali veškeré své úspory tzv. důvěrníkovi, místo aby sami převzali zodpovědnost.

Tak tomu bylo i v případě manželů Longových, kteří uvěřili španělskému poradci a příteli z Londýna, že trh s poštovními známkami je stabilní a bezpečný. V madridských čtvrtích tak nalákali vychytralí makléři z Afinsy celé domovní bloky – prodávali známky jen tak mezi dveřmi jako seriózní důchodové zabezpečení. Pro Longovy je celá záležitost zlým snem, protože teď jim chybí peníze na koupi domu. I jejich poradce systému slepě uvěřil a investoval 180 000 eur, takže teď se spolu se svými klienty strachuje o úspory, i když dříve tvrdil, že banky ve Španělsku nejsou bezpečné a že lépe než do známek ani investovat nelze. Pro Longovy to tehdy byl rozhodující argument, protože jejich švagr v Británii investoval veškeré úspory do penzijního fondu – a poté co fond zkrachoval, dostal jen polovinu z původně slíbené částky. Nechtěli udělat stejnou chybu a teď by byli rádi, kdyby se jim vrátila alespoň ta polovina vkladu.

Rekapitulace: vzhledem k rostoucímu blahobytu a prudkému růstu cen nemovitostí disponovali Španělé více penězi než kdykoli předtím. To vedlo k příchodu nových investičních firem na trh, zatím většinou Španělé investovali do nemovitostí, na burze a stále více z nich do movitého majetku jako je umění, víno či dřevo. Trh s movitostmi nepodléhá ve Španělsku kontrole a cena mnoha předmětů/zboží je netransparentní. Po skandálu firem Afinsa a Fórum Filatélico zvažuje vláda buď podrobit trh s movitým majetkem úřadu dozoru nebo vytvořit nový kontrolní orgán.

Helmut Hauschild, Oliver Stock

Der Markt für Glücksspiele beschäftigt die EU-Kommission

Trh sázek a loterií zaměstnává Evropskou komisi

Handelsblatt, 24.7.2006, Nr. 140, S. 5

Trh sázek a her v Evropě je podle mínění vědců potřeba nově uspořádat. K tomuto výsledku došla studie, kterou si Evropská komise (EK) zadala u švýcarského „*Institutu pro mezinárodní srovnávání práva*“ v Lausanne. Z ní také vyplývá, že národní předpisy, které určují, kdo smí hry a sázky provozovat a kolik peněz z nich má dostat stát, odporují zásadě práva zakládat afiliace.

Mluvčí komisaře pro vnitřní trh (Ch. McCreevy) potvrdil, že studie se stane podkladem pro řízení EK vůči jednotlivým státům kvůli porušení evropského práva a řekl také, že je nutné počítat s dalšími případy řízení kvůli porušení smlouvy. Již v dubnu McCreevy zahájil řízení proti Německu, Dánsku, Finsku, Itálii, Švédsku, Maďarsku a Nizozemsku, protože v těchto zemích docházelo k omezování či zákazu přístupu soukromých provozovatelů sázek na trh.

Mluvčí sdělil, že Komise v září oznámí, jak bude reagovat na výsledky studie. McCreevy již objasnil, že neplánuje ani novou směrnici či nařízení, jehož cílem by byla rozsáhlá liberalizace trhu sázek v EU. To, že se komisař zdráhá regulovat otevření trhu zákonem, zdůvodnil mluvčí rozdílným postojem vůči hazardním hrám ve státech EU. Směrnice pro celou EU by určitě vedla k nekonečným diskusím, navíc trh sázek prochází stále dalším a dalším vývojem, takže zákonné úpravy by rychle zastarávaly.

Téměř každý z 25 států má vlastní předpisy, které sektor sázek regulují. V mnoha zemích (také v Německu) je omezen počet provozovatelů a např. v Rakousku či Švédsku existují v případě kasin státem chráněné monopoly; licence k provozu herny apod. vydávají národní či regionální úřady.

Důvody pro tato omezení přístupu na trh her a sázek jsou v jednotlivých zemích odlišné, i když jsou patrně shodné znaky. Státy EU se snaží, aby se tento trh nekontrolovaně nerozmáhal (roční obrát legálně provozovaných sázek se odhaduje na 52 mld. eur). Snaží se zákazníky chránit před neseriózními nabídkami a přitom využívají vítané příležitosti získat nějaké peníze: část zisků z her a sázek německých loterijských společností plyne do kulturních a sociálních zařízení. Švýcarští odborníci však argumenty ve prospěch státních sázkových monopolů odmítají: domnívají se, že žádný stát nemůže vystupovat jako důvěryhodný odpůrce hazardu, pokud sám současně vystupuje v roli toho, kdo přichází s největší nabídkou. Nehledě k tomu, že takové předpisy bezpochyby omezují právo zahraničních uchazečů na svobodu usadit se v zemi a podnikat tam.

Stejného názoru je i Evropský soudní dvůr, jehož soudci si myslí, že vlády mohou omezit nabídku her a sázek jen z důvodu veřejného zájmu. Je ale protiprávní, když státní monopol své loterie či sázky propaguje a zahraničním uchazečům brání v přístupu na trh nebo jej ztěžuje.

Tato forma diskriminace existuje téměř ve všech zemích EU; podle interní zprávy EK bylo podáno 55 žalob ze strany podniků i jednotlivců na sázkový režim v 15 zemích EU.

Tlak na odvětví sázek roste; jeden z největších sázkových koncernů světa, skupina Novomatic z Rakouska, požaduje nové zákony, protože nechce liberalizaci ale regulaci trhu. Počítá s tím, že v případě regulace nabídky na trhu sázek by patřil mezi ty, které v mnoha zemích dostanou povolení k provozování činnosti. Novomatic zatím sídlí v 19 zemích, skupina v Německu loni koupila NSM-Löwen; Novomatic vykazuje za poslední obchodní rok nárůst zisku po zdanění o 179 procent – ve výši 107 miliónů eur.

Šéf Novomatiku usiluje o změnu zákonů i proto, že prostřednictvím internetu nabízí své služby stále větší počet provozovatelů z oblastí mimo region EU. Právě teď se na trh EU pokouší prorazit 3000 provozovatelů ze států Karibiku a místní s tím nemohou nic dělat.

Evropský průmysl sázek a loterií dosáhl v roce 2003 obratu ve výši 51,6 mld. eur:

z toho připadá 43,7 % na loterie, 4,8 % na bingo, 18,3 % na hrací automaty (mimo kasin), 17,3 % na sázky, 15,9 % na kasina.

Zpracovala M. Beránková